P10_TA(2024)0027

Orientări pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre

Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 23 octombrie 2024 referitoare la propunerea de decizie a Consiliului privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (COM(2024) 0599 – C10-0084/2024 – 2024/0599(NLE))

(Procedura de consultare)

(C/2025/493)

Parlamentul European,

— având în vedere propunerea Comisiei prezentată Consiliului (COM(2024)0599),

— având în vedere articolul 148 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în temeiul căruia a fost consultat de către Consiliu (C10-0084/2024),

— având în vedere articolul 84 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (A10-0004/2024),

1. aprobă propunerea Comisiei astfel cum a fost modificată;

2. invită Comisia să își modifice propunerea în consecință, în conformitate cu articolul 293 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

3. invită Consiliul să informeze Parlamentul în cazul în care intenționează să se îndepărteze de la textul aprobat de acesta;

4. solicită Consiliului să îl consulte din nou în cazul în care intenționează să modifice în mod substanțial propunerea Comisiei;

5. încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei poziția Parlamentului.

Amendamentul 1

Propunere de decizie

Considerentul -1 (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	(-1) Parlamentul European salută propunerea Comisiei de actualizare a orientărilor privind ocuparea forței de muncă pentru statele membre, în special accentul puternic pus pe educație și formare, pe noile tehnologii, inteligența artificială și gestionarea algoritmică, și recentele inițiative de politică, cum ar fi munca prin intermediul platformelor, locuințele la prețuri accesibile și abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe. Parlamentul European, în vederea consolidării procesului decizional democratic, își reiterează apelul de a fi implicat în stabilirea orientărilor integrate la nivelul Uniunii, pe picior de egalitate cu Consiliul, în conformitate cu rezoluțiile sale legislative din 8 aprilie 2018, 19 aprilie 2018, 10 iulie 2020 și 18 octombrie 2022 referitoare la propunerea relevantă de decizie a Consiliului privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre.

Amendamentul 2

Propunere de decizie

Considerentul 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(1) Statele membre și Uniunea trebuie să depună eforturi în vederea elaborării unei strategii coordonate pentru ocuparea forței de muncă, în special pentru promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile***, precum*** și a unor piețe ale muncii orientate către viitor și capabile să reacționeze la evoluția ***economiei***, în vederea realizării obiectivelor de ocupare deplină a forței de muncă și de progres social, de creștere economică echilibrată, de nivel înalt de protecție și de îmbunătățire a calității mediului stabilite la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Statele membre trebuie să considere promovarea ***ocupării forței*** de muncă drept o chestiune de interes comun și să își coordoneze acțiunile întreprinse în acest sens în cadrul Consiliului, ținând seama de practicile naționale legate de responsabilitățile partenerilor sociali.	(1) Statele membre și Uniunea trebuie să depună eforturi în vederea elaborării unei strategii coordonate pentru ocuparea forței de muncă, în special pentru promovarea ***locurilor de muncă de calitate și îmbunătățirea condițiilor de lucru, a*** unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile și a unor piețe ale muncii ***incluzive, reziliente,*** orientate către viitor și capabile să reacționeze la evoluția ***economică și demografică***, în vederea realizării obiectivelor de ocupare deplină a forței de muncă și de progres social, de creștere economică echilibrată, de nivel înalt de protecție și de îmbunătățire a calității mediului stabilite la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Statele membre trebuie să considere promovarea ***locurilor*** de muncă ***de calitate*** drept o chestiune de interes comun și să își coordoneze acțiunile întreprinse în acest sens în cadrul Consiliului, ținând seama de practicile naționale legate de responsabilitățile partenerilor sociali.

Amendamentul 3

Propunere de decizie

Considerentul 4

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(4) Pentru a consolida progresul economic și social și convergența ascendentă, pentru a sprijini tranziția verde și cea digitală, pentru a consolida baza industrială a Uniunii și a realiza piețe ale ***el*** muncii favorabile incluziunii, competitive și reziliente în Uniune, statele membre ar trebui să abordeze deficitul de forță de muncă și de competențe și să promoveze educația și formarea de calitate și favorabile incluziunii, cu un accent deosebit pe îmbunătățirea competențelor de bază, în special în rândul studenților defavorizați, și pe STIM (științe, tehnologie, inginerie și matematică) în învățământul școlar și cel superior, pe educația și formarea profesională orientate spre viitor, pe perfecționarea și recalificarea pe tot parcursul vieții, precum și pe politici active eficace privind piața muncii și pe îmbunătățirea condițiilor de muncă și a oportunităților de carieră. Acest lucru este deosebit de relevant pentru regiunile mai puțin dezvoltate, îndepărtate și ultraperiferice ale UE, unde ***sunt*** nevoile sunt cele mai stringente. Deficitele pot fi abordate în continuare prin îmbunătățirea mobilității echitabile în interiorul UE a	(4) Pentru a consolida progresul economic și social și convergența ascendentă, pentru a sprijini tranziția verde și cea digitală, pentru a consolida baza industrială a Uniunii și a realiza piețe ale muncii favorabile incluziunii, competitive și reziliente în Uniune***, prevenind totodată consecințele sociale negative***, statele membre ar trebui să ***promoveze salarizarea corectă și condițiile de muncă decente, să încurajeze democrația la locul de muncă, dialogul social și negocierea colectivă, să protejeze drepturile lucrătorilor, să*** abordeze deficitul de forță de muncă și de competențe și să promoveze educația și formarea de calitate și favorabile incluziunii, cu un accent deosebit pe îmbunătățirea competențelor de bază ***și transversale***, în special în rândul studenților defavorizați, și pe STIM (științe, tehnologie, inginerie și matematică) în învățământul școlar și cel superior, pe educația și formarea profesională orientate spre viitor, pe perfecționarea și recalificarea pe tot parcursul vieții, precum și pe politici active eficace privind piața muncii și pe îmbunătățirea condițiilor de muncă și a oportunităților de carieră. ***Statele membre ar trebui să ia măsuri de prevenire și de intervenție promptă pentru a reduce abandonul școlar timpuriu, acordând o atenție deosebită studenților expuși riscurilor. Astfel de măsuri ar trebui să includă sprijin psihologic, mentorat, orientare profesională și activități extrașcolare pentru a stimula interesul și participarea studenților, în scopul de a asigura o educație incluzivă și de calitate pentru toți.*** Acest lucru este deosebit de relevant pentru regiunile mai puțin dezvoltate, îndepărtate și ultraperiferice ale UE, unde nevoile sunt cele mai stringen-

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
lucrătorilor și a cursanților și prin atragerea de talente din afara UE. În plus, legăturile dintre sistemele de educație și formare și piața muncii ar trebui consolidate, iar aptitudinile, cunoștințele și competențele dobândite prin învățare non-formală și informală ar trebui recunoscute.	te. Deficitele pot fi abordate în continuare prin îmbunătățirea mobilității echitabile în interiorul UE***, între regiunile din aceleași state membre*** a lucrătorilor și a cursanților și prin atragerea de talente din afara UE. ***În acest context, este esențial să se acorde o atenție deosebită tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET). Statele membre ar trebui să promoveze politici specifice de reintegrare a tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare în sistemul de învățământ sau pe piața muncii prin programe specifice de formare, mentorat, orientare și plasare a forței de muncă.*** În plus, legăturile dintre sistemele de educație și formare și piața muncii ar trebui consolidate ***și mai mult, încurajând dobândirea de cunoștințe transversale și de competențe non-tehnice și internaționalizarea ofertei educaționale, inclusiv din partea universităților***, iar aptitudinile, cunoștințele și competențele dobândite prin învățare non-formală și informală ar trebui recunoscute.

Amendamentul 4

Propunere de decizie

Considerentul 5

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(5) Orientările sunt conforme ***cu noul cadru de guvernanță economică al UE, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024***, cu legislația existentă a Uniunii și cu diversele inițiative ale Uniunii, inclusiv Recomandările Consiliului din 14 iunie 2021 ([5]), din 29 noiembrie 2021 ([6]), din 5 aprilie 2022 ([7]), din 16 iunie 2022 ([8]), din 28 noiembrie 2022 ([9]), din 8 decembrie 2022 ([10]), din 30 ianuarie 2023 ([11]), din 12 iunie 2023 ([12]) și din 27 noiembrie 2023 ([13]), cu Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei ([14]), cu Rezoluția Consiliului din 26 februarie 2021 ([15]), cu comunicările Comisiei cu privire la construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială ([16]), la Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027 ([17]), la Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030 ([18]), la pachetul privind ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap ([19]), Strategia europeană privind serviciile de îngrijire ([20]), la un Plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete ([21]), la consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană ([22]), la o mai bună evaluare a impactului distributiv al politicilor statelor membre ([23]) și la deficitul de forță de muncă și de competențe în UE: un plan de acțiune ([24]), cu Deciziile (UE) 2021/2316 ([25]) și (UE)	(5) Orientările ***contribuie la implementarea deplină a Pilonului european al drepturilor sociale, a obiectivelor principale ale UE pentru 2030 și a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite și*** sunt conforme cu legislația existentă a Uniunii și cu diversele inițiative ale Uniunii, inclusiv Recomandările Consiliului din 14 iunie 2021 ([5]), din 29 noiembrie 2021 ([6]), din 5 aprilie 2022 ([7]), din 16 iunie 2022 ([8]), din 28 noiembrie 2022 ([9]), din 8 decembrie 2022 ([10]), din 30 ianuarie 2023 ([11]), din 12 iunie 2023 ([12]) și din 27 noiembrie 2023 ([13]), cu Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei ([14]), cu Rezoluția Consiliului din 26 februarie 2021 ([15]), cu comunicările Comisiei cu privire la construirea unei economii în serviciul cetățenilor: un plan de acțiune pentru economia socială ([16]), la Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027 ([17]), la Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030 ([18]), la pachetul privind ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap ([19]), Strategia europeană privind serviciile de îngrijire ([20]), la un Plan industrial al Pactului verde pentru era cu zero emisii nete ([21]), la consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană ([22]), la o mai bună evaluare a impactului distributiv al politicilor statelor membre ([23]) și la de-

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
2023/936 ([26]) ale Parlamentului European și ale Consiliului, cu Directivele (UE) 2022/2041 ([27]), (UE) 2022/2381 ([28]) și (UE) ***2023/970*** ([29]) ale Parlamentului European și ale Consiliului și cu ***Propunerea*** Comisiei de directivă a Parlamentului European și a Consiliului din 9 decembrie 2021 privind îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru lucrul pe platforme ([30]).	ficitul de forță de muncă și de competențe în UE: un plan de acțiune ([24]), cu Deciziile (UE) 2021/2316 ([25]) și (UE) 2023/936 ([26]) ale Parlamentului European și ale Consiliului, cu Directivele (UE) 2022/2041 ([27]), (UE) 2022/2381 ([28]), (UE) 2023/970 ([29]) și (UE) ***2024/1500*** ([29a]) ale Parlamentului European și ale Consiliului și cu ***propunerile*** Comisiei de directivă a Parlamentului European și a Consiliului din 9 decembrie 2021 privind îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru lucrul pe platforme ([30])***, de directivă de instituire a cardului european pentru dizabilitate și a cardului european de parcare pentru persoanele cu dizabilități*** ([30a])***, de directivă de modificare a Directivei 2009/38/CE în ceea ce privește instituirea și funcționarea comitetelor europene de întreprindere*** ([30b]) ***și de directivă privind îmbunătățirea și asigurarea respectării condițiilor de muncă ale stagiarilor*** ([30c]).
([5]) Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii (JO L 223, 22.6.2021, p. 14).	([5]) Recomandarea (UE) 2021/1004 a Consiliului din 14 iunie 2021 de instituire a unei Garanții europene pentru copii (JO L 223, 22.6.2021, p. 14).
([6]) Recomandarea Consiliului din 29 noiembrie 2021 privind abordările bazate pe învățarea mixtă pentru un învățământ primar și secundar de înaltă calitate și incluziv (JO C 504, 14.12.2021, p. 21).	([6]) Recomandarea Consiliului din 29 noiembrie 2021 privind abordările bazate pe învățarea mixtă pentru un învățământ primar și secundar de înaltă calitate și incluziv (JO C 504, 14.12.2021, p. 21).
([7]) Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficace în domeniul învățământului superior (JO C 160, 13.4.2022, p. 1).	([7]) Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficace în domeniul învățământului superior (JO C 160, 13.4.2022, p. 1).
([8]) Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind o abordare europeană a microcertificatelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională (JO C 243, 27.6.2022, p. 10), Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind conturile personale de învățare (JO C 243, 27.6.2022, p. 26), Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică (JO C 243, 27.6.2022, p. 35) și Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă (JO C 243, 27.6.2022, p. 1).	([8]) Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind o abordare europeană a microcertificatelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională (JO C 243, 27.6.2022, p. 10), Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind conturile personale de învățare (JO C 243, 27.6.2022, p. 26), Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică (JO C 243, 27.6.2022, p. 35) și Recomandare a Consiliului din 16 iunie 2022 privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă (JO C 243, 27.6.2022, p. 1).
([9]) Recomandarea Consiliului din 28 noiembrie 2022 privind căile către succesul școlar și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii (JO C 469, 9.12.2022, p. 1).	([9]) Recomandarea Consiliului din 28 noiembrie 2022 privind căile către succesul școlar și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 28 iunie 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii (JO C 469, 9.12.2022, p. 1).
([10]) Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar (JO C 476, 15.12.2022, p. 1) și Recomandare a Consiliului din 8 decembrie 2022 privind educația și îngrijirea timpurie a copiilor pentru 2030 (JO C 484, 20.12.2022, p. 1).	([10]) Recomandarea Consiliului din 8 decembrie 2022 privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar (JO C 476, 15.12.2022, p. 1) și Recomandare a Consiliului din 8 decembrie 2022 privind educația și îngrijirea timpurie a copiilor pentru 2030 (JO C 484, 20.12.2022, p. 1).
([11]) Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 privind un venit minim adecvat care să asigure incluziunea activă (JO C 41, 3.2.2023, p. 1).	([11]) Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 privind un venit minim adecvat care să asigure incluziunea activă (JO C 41, 3.2.2023, p. 1).
([12]) Recomandare a Consiliului din 12 iunie 2023 privind consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană (JO C, C/2023/1389, 6.12.2023).	([12]) Recomandare a Consiliului din 12 iunie 2023 privind consolidarea dialogului social în Uniunea Europeană (JO C, C/2023/1389, 6.12.2023).
([13]) Recomandarea Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (JO C, C/2023/1344, 29.11.2023).	([13]) Recomandarea Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind dezvoltarea condițiilor-cadru ale economiei sociale (JO C, C/2023/1344, 29.11.2023).

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
([14]) Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei din 4 martie 2021 referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE) (JO L 80, 8.3.2021, p. 1).	([14]) Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei din 4 martie 2021 referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE) (JO L 80, 8.3.2021, p. 1).
([15]) Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) (JO C 66, 26.2.2021, p. 1).	([15]) Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030) (JO C 66, 26.2.2021, p. 1).
([16]) COM(2021) 778 final.	([16]) COM(2021)0778.
([17]) COM(2020) 624 final.	([17]) COM(2020)0624.
([18]) COM(2021) 101 final.	([18]) COM(2021)0101.
([19]) Pachetul privind ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap va îmbunătăți accesul acestora la piața forței de muncă – Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune – Comisia Europeană (europa.eu).	([19]) Pachetul privind ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap va îmbunătăți accesul acestora la piața forței de muncă – Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune – Comisia Europeană (europa.eu).
([20]) COM(2022) 440 final.	([20]) COM(2022)0440.
([21]) COM(2023) 62 final.	([21]) COM(2023)0062.
([22]) COM(2023) 38 și 40 final.	([22]) COM(2023)0038 și 0040.
([23]) COM(2022) 494 final.	([23]) COM(2022)0494.
([24]) COM(2024) 131 final.	([24]) COM(2024)0131.
([25]) Decizia (UE) 2021/2316 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 decembrie 2021 privind Anul european al tineretului (2022), (JO L 462, 28.12.2021, p. 1).	([25]) Decizia (UE) 2021/2316 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 decembrie 2021 privind Anul european al tineretului (2022), (JO L 462, 28.12.2021, p. 1).
([26]) Decizia (UE) 2023/936 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 privind Anul european al competențelor (JO L 125, 11.5.2023, p. 1).	([26]) Decizia (UE) 2023/936 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 privind Anul european al competențelor (JO L 125, 11.5.2023, p. 1).
([27]) Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană (JO L 275, 25.10.2022, p. 33).	([27]) Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană (JO L 275, 25.10.2022, p. 33).
([28]) Directiva (UE) 2022/2381 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 noiembrie 2022 privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor societăților cotate la bursă și măsuri conexe (JO L 315, 7.12.2022, p. 44).	([28]) Directiva (UE) 2022/2381 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 noiembrie 2022 privind consolidarea echilibrului de gen în rândul administratorilor societăților cotate la bursă și măsuri conexe (JO L 315, 7.12.2022, p. 44).
([29]) Directiva (UE) 2023/970 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii, (JO L 132, 17.5.2023, p. 21).	([29]) Directiva (UE) 2023/970 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii, (JO L 132, 17.5.2023, p. 21).
	([29a]) Directiva (UE) 2024/1500 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 privind standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității de tratament și a egalității de șanse între femei și bărbați în materie de încadrare în muncă și de ocupare a forței de muncă și de modificare a Directivelor 2006/54/CE și 2010/41/UE (JO L, 2024/1500, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).
([30]) COM (2021) 762 final	***([30]) COM(2021)0762.***
	([30a]) COM(2023)0512.
	([30b]) COM(2024)0014.
	([30c]) COM(2024)0132.

Amendamentul 5

Propunere de decizie

Considerentul 6

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(6) Semestrul european reunește diferitele instrumente într-un cadru global pentru o coordonare și o supraveghere multilaterale integrate ale politicilor economice și de ocupare a forței de muncă din cadrul Uniunii. Având drept obiective durabilitatea mediului, productivitatea, echitatea și stabilitatea macroeconomică, semestrul european ***integrează principiile Pilonului european al drepturilor sociale și ale instrumentului de monitorizare a acestuia, permițând totodată o analiză a riscurilor și a provocărilor la adresa convergenței sociale ascendente în Uniune, și*** prevede un angajament puternic cu partenerii sociali, societatea civilă și alte părți interesate. Acesta sprijină realizarea ***obiectivelor de dezvoltare durabilă***. Politicile economice și de ocupare a forței de muncă ale Uniunii și ale statelor membre ar trebui să fie însoțite de tranziția echitabilă a Uniunii către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, durabilă din punctul de vedere al mediului și digitală, ***îmbunătățind totodată*** competitivitatea, ***asigurând*** condiții de muncă ***adecvate***, ***încurajând*** inovarea, ***promovând*** justiția socială, egalitatea de șanse și convergența socioeconomică ascendentă și ***combătând*** inegalitățile și disparitățile regionale.	(6) Semestrul european reunește diferitele instrumente într-un cadru global pentru o coordonare și o supraveghere multilaterale integrate ale politicilor economice***, sociale, de mediu*** și de ocupare a forței de muncă din cadrul Uniunii. ***Ca parte a analizei sale integrate referitoare la evoluția ocupării forței de muncă și a situației sociale în contextul semestrului european, Comisia evaluează riscurile socioeconomice la adresa convergenței sociale ascendente în statele membre și monitorizează progresele înregistrate în punerea în aplicare a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale pe baza tabloului de bord social și a principiilor cadrului de convergență socială.*** Având drept obiective durabilitatea mediului, productivitatea, echitatea și stabilitatea macroeconomică, semestrul european prevede un angajament puternic cu partenerii sociali, societatea civilă și alte părți interesate. Acesta sprijină ***și*** realizarea ***ODD, inclusiv a ODD 5 privind egalitatea de gen. Politicile privind egalitatea de gen ar trebui să fie ancorate și integrate în toate etapele guvernanței economice***. Politicile economice și de ocupare a forței de muncă ale Uniunii și ale statelor membre ar trebui să fie însoțite de tranziția echitabilă a Uniunii către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei, ***incluzivă din punct de vedere social,*** durabilă din punctul de vedere al mediului și digitală, ***să îmbunătățească*** competitivitatea ***și productivitatea***, ***să asigure salarii corecte și*** condiții de muncă ***decente***, ***să încurajeze*** inovarea, ***democrația la locul de muncă, dialogul social și negocierea colectivă, să promoveze*** justiția socială, egalitatea de șanse și convergența socioeconomică ascendentă***, să susțină copii*** și ***tinerii și să investească în ei, să combată*** inegalitățile și disparitățile regionale ***și să elimine sărăcia***.

Amendamentul 6

Propunere de decizie

Considerentul 7 – paragraful 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Schimbările climatice și alte provocări legate de mediu, necesitatea de a asigura o tranziție verde echitabilă, independența energetică, o competitivitate sporită a industriilor cu zero emisii nete și necesitatea de a asigura autonomia strategică deschisă a Europei, precum și evoluția digitalizării, a inteligenței artificiale și a economiei platformelor, intensificarea telemuncii și schimbările demografice transformă profund economiile și societățile din Uniune. Uniunea și statele sale membre trebuie să colaboreze pentru a aborda în mod eficace și proactiv astfel de evoluții structurale și a adapta sistemele existente în funcție de necesități, recunoscând interdependența strânsă a economiilor și a piețelor muncii ale statelor membre și a politicilor conexe. Sunt necesare, în acest sens, măsuri de politică coordonate, ambițioase și eficace, ***atât*** la nivelul Uniunii, ***cât și*** la nivel național, recunoscând în același timp rolul partenerilor sociali, în conformitate cu TFUE și cu dispozițiile Uniunii privind guvernanța economică, ținând seama de Pilonul european al drepturilor sociale. Astfel de măsuri de politică ar trebui să cuprindă un stimulent pentru investiții sustenabile în toate regiunile UE, un angajament reînnoit privind reforme și investiții eșalonate în mod corespunzător care să îmbunătățească creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, crearea de locuri de muncă de calitate, productivitatea, condițiile de muncă ***adecvate***, coeziunea socială și teritorială, convergența socioeconomică ascendentă, reziliența și exercitarea responsabilității fiscale.	Schimbările climatice***, pierderea biodiversității*** și alte provocări legate de mediu, necesitatea de a asigura o tranziție verde echitabilă, independența energetică, o competitivitate sporită a industriilor cu zero emisii nete și necesitatea de a asigura autonomia strategică deschisă a Europei, precum și evoluția digitalizării, a inteligenței artificiale și a economiei platformelor, intensificarea telemuncii și schimbările demografice transformă profund economiile și societățile din Uniune. Uniunea și statele sale membre trebuie să colaboreze pentru a aborda în mod eficace și proactiv astfel de evoluții structurale și a adapta sistemele existente în funcție de necesități, recunoscând interdependența strânsă a economiilor și a piețelor muncii ale statelor membre și a politicilor conexe. Sunt necesare, în acest sens, măsuri de politică coordonate, ambițioase și eficace, la nivelul Uniunii, la nivel național ***și regional***, recunoscând în același timp rolul ***și implicarea*** partenerilor sociali, în conformitate cu TFUE și cu dispozițiile Uniunii privind guvernanța economică, ținând seama de Pilonul european al drepturilor sociale. Astfel de măsuri de politică ar trebui să cuprindă un stimulent pentru investiții sustenabile în toate regiunile UE, un angajament reînnoit privind reforme și investiții eșalonate în mod corespunzător care să îmbunătățească creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, crearea de locuri de muncă de calitate, productivitatea, condițiile de muncă ***decente***, coeziunea socială și teritorială, convergența socioeconomică ascendentă, ***justiția socială, egalitatea de șanse,*** reziliența și exercitarea responsabilității fiscale ***și sociale***.

Amendamentul 7

Propunere de decizie

Considerentul 11

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
(11) În urma invadării Ucrainei de către Rusia, în concluziile sale din 24 februarie 2022, Consiliul European a condamnat acțiunile Rusiei, care încearcă să submineze securitatea și stabilitatea europeană și mondială, și și-a exprimat solidaritatea cu poporul ucrainean, subliniind încălcarea de către Rusia a dreptului internațional și a principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite. În contextul actual, protecția temporară, astfel cum a fost acordată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului și prelungită prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 a Consiliului ([37]), asigură asistență rapidă și eficace persoanelor strămutate care fug din calea războiului de agresiune al Rusiei împo-	(11) În urma invadării Ucrainei de către Rusia, în concluziile sale din 24 februarie 2022, Consiliul European a condamnat acțiunile Rusiei, care încearcă să submineze securitatea și stabilitatea europeană și mondială, și și-a exprimat solidaritatea cu poporul ucrainean, subliniind încălcarea de către Rusia a dreptului internațional și a principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite. În contextul actual, protecția temporară, astfel cum a fost acordată prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului și prelungită prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 a Consiliului ([37]), asigură asistență rapidă și eficace persoanelor strămutate care fug din calea războiului de agresiune al Rusiei împo-

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
triva Ucrainei în țările Uniunii și le permite unor astfel de persoane strămutate să beneficieze de drepturi minime în întreaga Uniune care oferă un nivel adecvat de protecție. Participând la piețele muncii din Europa, persoanele strămutate din Ucraina pot contribui în continuare la consolidarea economiei Uniunii și își pot ajuta țara și pe locuitorii acesteia. În viitor, experiența și competențele dobândite pot contribui la reconstrucția Ucrainei. În ceea ce-i privește pe copiii și adolescenții neînsoțiți, protecția temporară le conferă dreptul la tutelă legală și acces la educație și îngrijire. Statele membre ar trebui să-i implice în continuare pe partenerii sociali în conceperea, punerea în aplicare și evaluarea măsurilor de politică menite să abordeze problemele în materie de ocupare a forței de muncă și de competențe, inclusiv recunoașterea calificărilor persoanelor strămutate din Ucraina. Partenerii sociali joacă un rol esențial în atenuarea efectelor războiului în ceea ce privește menținerea ocupării forței de muncă și producția.	triva Ucrainei în țările Uniunii și le permite unor astfel de persoane strămutate să beneficieze de drepturi minime în întreaga Uniune care oferă un nivel adecvat de protecție. ***În conformitate cu Directiva 2001/55/CE a Consiliului*** ([37a])***, toate persoanele strămutate și refugiații care fug din calea războiului din Ucraina trebuie să beneficieze de această asistență.*** Participând la piețele muncii din Europa, persoanele strămutate din Ucraina pot contribui în continuare la consolidarea economiei Uniunii și își pot ajuta țara și pe locuitorii acesteia. În viitor, experiența și competențele dobândite pot contribui la reconstrucția Ucrainei. În ceea ce-i privește pe copiii și adolescenții neînsoțiți, protecția temporară le conferă dreptul la tutelă legală și acces la educație și îngrijire. ***Când pun în aplicare Garanția europeană pentru copii, statele membre ar trebui să se asigure că aceasta prevede același acces la servicii gratuite pentru copiii care fug din Ucraina ca în cazul copiilor din țara-gazdă.*** Statele membre ar trebui să-i implice în continuare pe partenerii sociali în conceperea, punerea în aplicare și evaluarea măsurilor de politică menite să abordeze problemele în materie de ocupare a forței de muncă și de competențe, inclusiv recunoașterea calificărilor persoanelor strămutate din Ucraina. Partenerii sociali joacă un rol esențial în atenuarea efectelor războiului în ceea ce privește menținerea ocupării forței de muncă și producția.
([37]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1) și Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 din 19 octombrie 2023 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382.	([37]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1) și Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 din 19 octombrie 2023 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382. ***([37a]) Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri (JO L 212, 7.8.2001, p. 12).***

Amendamentul 8

Propunere de decizie

Considerentul 12 – paragraful 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Reformele pieței muncii, inclusiv mecanismele de stabilire a salariilor la nivel național, ar trebui să respecte practicile naționale de dialog social și autonomia partenerilor sociali, în vederea asigurării unor salarii echitabile care să permită un nivel de trai decent, o creștere durabilă și o convergență socioeconomică ascendentă. Astfel de reforme ar trebui să permită o analiză amplă a factorilor socioeconomici,	Reformele pieței muncii, inclusiv mecanismele de stabilire a salariilor la nivel național, ar trebui să respecte ***și să consolideze*** practicile naționale de dialog social***, negocierea colectivă*** și autonomia partenerilor sociali, în vederea asigurării unor salarii echitabile care să permită un nivel de trai decent, o creștere durabilă și o convergență socioeconomică ***și teritorială*** ascendentă. Astfel de

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
inclusiv a îmbunătățirilor în ceea ce privește sustenabilitatea, competitivitatea, inovarea, crearea de locuri de muncă de calitate, condițiile de muncă, sărăcia persoanelor încadrate în muncă, educația, formarea și competențele, sănătatea publică și protecția și incluziunea socială, precum și veniturile reale. Importanța dialogului social în abordarea provocărilor de pe piața muncii, inclusiv a deficitului de forță de muncă și de competențe, a fost reafirmată în cadrul Summitului de la Val Duchesse din 2024.	reforme ar trebui să permită o analiză amplă a factorilor socioeconomici, inclusiv a îmbunătățirilor în ceea ce privește sustenabilitatea, competitivitatea, inovarea, crearea de locuri de muncă de calitate, condițiile de muncă ***decente, democrația la locul de muncă, egalitatea de gen***, sărăcia persoanelor încadrate în muncă, educația, formarea și competențele, sănătatea publică și protecția și incluziunea socială, precum și veniturile reale***. Statele membre ar trebui să pună în aplicare fără întârziere Directiva (UE) 2022/2041. Și statele membre sunt invitate să ia măsuri, începând cu o punere în aplicare eficace și riguroasă a Directivei (UE) 2023/970, pentru a asigura transparența salarială, a implementa politici de monitorizare și a stimula întreprinderile să aplice planuri de acțiune privind egalitatea de remunerare***. Importanța dialogului social în abordarea provocărilor de pe piața muncii, inclusiv a deficitului de forță de muncă și de competențe, a fost reafirmată în cadrul Summitului de la Val Duchesse din 2024.

Amendamentul 9

Propunere de decizie

Considerentul 12 – paragraful 2

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Mecanismul de redresare și reziliență și alte fonduri ale Uniunii sprijină statele membre în punerea în aplicare a unor reforme și investiții care sunt în concordanță cu prioritățile Uniunii, ajutând economiile și societățile din Uniune să devină mai sustenabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru tranziția verde și cea digitală în contextul în schimbare care a urmat pandemiei de COVID-19. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a agravat și mai mult provocările socioeconomice preexistente, deoarece creșterea prețurilor la energie a afectat în mod deosebit gospodăriile cu venituri mici. Statele membre și Uniunea ar trebui să continue să se asigure că impactul la nivel social, la nivelul ocupării forței de muncă și la nivel economic este atenuat și că tranzițiile sunt echitabile și juste din punct de vedere social, având în vedere, de asemenea, faptul că îmbunătățirea autonomiei strategice deschise și accelerarea tranziției verzi vor contribui la reducerea dependenței de importurile de energie și de alte produse și tehnologii strategice, în special din Rusia. Este esențial să fie consolidată reziliența și să fie continuate eforturile în direcția unei societăți incluzive și reziliente, în care cetățenii să fie protejați și capabili să anticipeze și să gestioneze schimbările, fiind totodată în măsură să participe activ în societate și în economie.	Mecanismul de redresare și reziliență și alte fonduri ale Uniunii sprijină statele membre în punerea în aplicare a unor reforme și investiții care sunt în concordanță cu prioritățile Uniunii, ajutând economiile și societățile din Uniune să devină mai sustenabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru tranziția verde și cea digitală în contextul în schimbare care a urmat pandemiei de COVID-19. Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a agravat și mai mult provocările socioeconomice preexistente, deoarece creșterea prețurilor la energie a afectat în mod deosebit gospodăriile cu venituri mici. Statele membre și Uniunea ar trebui să continue să se asigure că impactul la nivel social, la nivelul ocupării forței de muncă și la nivel economic este atenuat și că tranzițiile sunt echitabile și juste din punct de vedere social, având în vedere, de asemenea, faptul că îmbunătățirea autonomiei strategice deschise și accelerarea tranziției verzi vor contribui la reducerea dependenței de importurile de energie și de alte produse și tehnologii strategice, în special din Rusia. Este esențial să fie consolidată reziliența și să fie continuate eforturile în direcția unei societăți incluzive și reziliente, în care cetățenii să fie protejați și capabili să anticipeze și să gestioneze schimbările, fiind totodată în măsură să participe activ în societate și în economie. ***Prin urmare, democrația la locul de muncă trebuie consolidată la nivelul Uniunii și la nivel național.***

Amendamentul 10

Propunere de decizie

Considerentul 12 – paragraful 3

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Este necesar un set coerent de politici active în domeniul pieței muncii, constând în stimulente temporare și specifice pentru angajare și tranziție, politici în materie de competențe, inclusiv privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă, și servicii de ocupare a forței de muncă specifice, eficace și adaptabile, pentru a sprijini tranzițiile de pe piața muncii și a valorifica pe deplin potențialul neexploatat al pieței muncii, care să fie totodată în concordanță cu abordarea privind incluziunea activă și având în vedere, de asemenea, transformarea verde și cea digitală, astfel cum se subliniază, printre altele, în Declarația de la La Hulpe privind viitorul Pilonului european al drepturilor sociale ([38]). Ar trebui asigurate condiții de muncă adecvate, inclusiv securitatea și sănătatea în muncă și sănătatea fizică și mintală a lucrătorilor.	Este necesar un set coerent de politici active în domeniul pieței muncii, constând în stimulente temporare și specifice pentru angajare și tranziție, politici în materie de competențe, inclusiv privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă, și servicii de ocupare a forței de muncă specifice, eficace și adaptabile, pentru a sprijini tranzițiile de pe piața muncii și a valorifica pe deplin potențialul neexploatat al pieței muncii, care să fie totodată în concordanță cu abordarea privind incluziunea activă și având în vedere, de asemenea, transformarea verde și cea digitală, astfel cum se subliniază, printre altele, în Declarația de la La Hulpe privind viitorul Pilonului european al drepturilor sociale ([38]). Ar trebui asigurate condiții de muncă adecvate, inclusiv securitatea și sănătatea în muncă și sănătatea fizică și mintală a lucrătorilor. ***Prin urmare, este nevoie urgentă de un pachet privind locurile de muncă de calitate, care să includă inițiative legislative privind condițiile de muncă decente în ceea ce privește telemunca, dreptul de a se deconecta și inteligența artificială (IA) la locul de muncă, o revizuire a directivelor privind achizițiile publice pentru a se asigura că acestea promovează negocierile colective, o abordare de tip „viziune zero" care vizează prevenirea deceselor din cauze profesionale, inclusiv prevenirea pericolelor pentru lucrători cauzate de fenomenele meteorologice extreme provocate de schimbările climatice și de riscurile psihosociale la locul de muncă, o directivă-cadru privind sistemele de venit minim, o majorare a bugetului dedicat Garanției europene pentru copii la cel puțin 20 de miliarde EUR și „plase de siguranță" reziliente la schimbările climatice, care integrează adaptarea la schimbările climatice în programele de protecție socială și un cadru pentru inițiative de ocupare directă a forței de muncă bazate pe cerere pentru a sprijini încadrarea pe piața muncii a lucrătorilor care se confruntă cu transformările de pe piața muncii sau cu șomajul de lungă durată.***
([38]) Declarația de la La Hulpe privind viitorul Pilonului european al drepturilor sociale. La Hulpe, Belgia, 16 aprilie 2024.	([38]) Declarația de la La Hulpe privind viitorul Pilonului european al drepturilor sociale. La Hulpe, Belgia, 16 aprilie 2024.

Amendamentul 11

Propunere de decizie

Considerentul 13 – paragraful 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Este necesar ca discriminarea să fie ***combătută*** sub toate formele sale, egalitatea de gen să fie asigurată, iar ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor să fie ***sprijinită***. Ar trebui să se asigure acces egal și oportunități pentru toți și ***să se reducă*** sărăcia și excluziunea socială, ***în*** special ***a copiilor***, ***a persoanelor*** cu handicap și ***a romilor***, în special prin asigurarea unei funcționări eficace a piețelor muncii și a unor sisteme de protecție socială adecvate și favorabile incluziunii, astfel	Este necesar ca discriminarea să fie ***eliminată*** sub toate formele sale, egalitatea de gen să fie asigurată, iar ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor ***și al persoanelor de peste 50 de ani*** să fie ***promovată***. Ar trebui să se asigure acces egal și oportunități pentru toți și ***ar trebui eradicate*** sărăcia și excluziunea socială, ***cu un accent*** special ***pe grupurile vulnerabile***, ***și anume copiii, persoanele*** cu handicap***, părinții singuri, minoritățile etnice, cum ar fi romii, persoanele***

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
cum se prevede în Recomandarea Consiliului din 8 noiembrie 2019 și în Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 ([39]). În plus, ar trebui eliminate barierele din calea educației favorabile incluziunii și orientate spre viitor, a formării, a învățării pe tot parcursul vieții și a participării pe piața muncii**,** iar statele membre ar trebui să investească în educația și îngrijirea timpurie, în concordanță cu Garanția europeană pentru copii și cu Recomandarea Consiliului privind educația și îngrijirea timpurie („obiectivele de la Barcelona pentru 2030"), pentru ca educația și formarea profesională să devină mai atractive și mai favorabile incluziunii, în conformitate cu Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională, precum și în competențele digitale și verzi, în conformitate cu Planul de acțiune pentru educația digitală, cu Recomandarea Consiliului privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă și cu Recomandarea Consiliului privind căile către succesul școlar. Accesul la locuințe la prețuri accesibile, inclusiv prin ***intermediul locuințelor*** sociale, este o condiție necesară pentru asigurarea egalității de șanse. Accesul echitabil și în timp util la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și la prețuri abordabile, în conformitate cu Recomandarea Consiliului privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și la prețuri abordabile, precum și la servicii de asistență medicală, inclusiv prevenirea și promovarea asistenței medicale, sunt deosebit de relevante, având în vedere potențialele riscuri viitoare pentru sănătate și în contextul îmbătrânirii societăților.	***LGBTIQA+, persoanele care locuiesc în zone îndepărtate*** și ***rurale și persoanele în vârstă. Acest lucru ar trebui realizat***, în special prin asigurarea unei funcționări eficace a pieților muncii și a unor sisteme de protecție socială adecvate și favorabile incluziunii, astfel cum se prevede în Recomandarea Consiliului din 8 noiembrie 2019 și în Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 ([39]). În plus, ar trebui eliminate barierele din calea educației favorabile incluziunii și orientate spre viitor, a formării, a ***recalificării, a*** învățării pe tot parcursul vieții și a participării pe piața muncii, iar statele membre ar trebui să investească în educația și îngrijirea timpurie, în concordanță cu Garanția europeană pentru copii și cu Recomandarea Consiliului privind educația și îngrijirea timpurie („obiectivele de la Barcelona pentru 2030"), pentru ca educația și formarea profesională să devină mai atractive și mai favorabile incluziunii, în conformitate cu Recomandarea Consiliului privind educația și formarea profesională, precum și în competențele digitale și verzi, în conformitate cu Planul de acțiune pentru educația digitală, cu Recomandarea Consiliului privind învățarea pentru tranziția verde și dezvoltarea durabilă și cu Recomandarea Consiliului privind căile către succesul școlar. Accesul la locuințe ***decente și*** la prețuri accesibile, inclusiv prin ***locuințe*** sociale, este o condiție necesară pentru asigurarea egalității de șanse***, motiv pentru care Uniunea și statele membre ar trebui să ia măsurile necesare pentru a contribui la furnizarea de locuințe la prețuri accesibile pentru toți. Lipsa de adăpost este una dintre cele mai extreme forme de excluziune socială, care afectează negativ sănătatea fizică și mintală, bunăstarea și calitatea vieții oamenilor, precum și accesul lor la locuri de muncă și la alte servicii economice și sociale***. Accesul echitabil și în timp util la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și la prețuri abordabile, în conformitate cu Recomandarea Consiliului privind accesul la servicii de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și la prețuri abordabile, precum și la servicii de asistență medicală, inclusiv prevenirea și promovarea asistenței medicale, sunt deosebit de relevante, având în vedere potențialele riscuri viitoare pentru sănătate și în contextul îmbătrânirii societăților. ***De asemenea, este necesar să se încurajeze adoptarea de măsuri de reducere a diferenței de putere de cumpărare existente între regiuni și în interiorul statelor membre, având în vedere că o convergență socioeconomică ascendentă mai incluzivă poate avea efecte pozitive asupra distribuției oportunităților în întreaga Uniune. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită profesiilor slab plătite, de exemplu profesorilor și altor cadre din domeniul educației, profesioniștilor din sectorul social și al asistenței medicale, lucrătorilor din transporturi și din agricultură. În cele din urmă, statele membre ar trebui să includă în programele școlare programe care promovează înțelegerea și aprecierea principiilor fundamentale ale Uniunii, cum ar fi democrația, drepturile omului și statul de drept, pentru a stimula o mai bună conștientizare și participarea activă a tinerilor la viața democratică europeană.***
([39]) Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 privind un venit minim adecvat care să asigure incluziunea activă (JO C 41, 3.2.2023, p. 1).	([39]) Recomandarea Consiliului din 30 ianuarie 2023 privind un venit minim adecvat care să asigure incluziunea activă (JO C 41, 3.2.2023, p. 1).

Amendamentul 12

Propunere de decizie

Considerentul 13 – paragraful 2

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Potențialul persoanelor cu handicap de a contribui la creșterea economică și la dezvoltarea socială ar trebui valorificat într-o mai mare măsură, în conformitate cu Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap ([40]), în care statele membre au fost invitate să stabilească obiective privind ocuparea forței de muncă și învățarea în rândul adulților pentru persoanele cu handicap. Cadrul strategic al UE pentru romi evidențiază capacitatea comunităților rome marginalizate de a reduce deficitul de forță de muncă și de competențe și vizează reducerea cu cel puțin jumătate a decalajului în materie de ocupare a forței de muncă dintre romi și populația generală ([41]). Noile tehnologii și locurile de muncă în continuă evoluție din întreaga Uniune permit formule de lucru mai flexibile, precum și o productivitate îmbunătățită și un echilibru între viața profesională și cea privată, contribuind în același timp la respectarea angajamentelor verzi asumate de Uniune. Aceste evoluții generează, de asemenea, noi provocări pentru piețele muncii, care afectează condițiile de lucru, securitatea și sănătatea în muncă și accesul eficace la o protecție socială adecvată pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă. Statele membre ar trebui să se asigure că noile forme de organizare a muncii se reflectă în locuri de muncă de calitate și în locuri și condiții de muncă adecvate, sănătoase și sigure, precum și în echilibrul dintre viața profesională și cea privată, menținând drepturile lucrătorilor și pe cele sociale consacrate și consolidând modelul social european.	Potențialul persoanelor cu handicap de a contribui la creșterea economică și la dezvoltarea socială ar trebui valorificat într-o mai mare măsură, în conformitate cu Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap ([40]), în care statele membre au fost invitate să stabilească obiective privind ocuparea forței de muncă și învățarea în rândul adulților pentru persoanele cu handicap. Cadrul strategic al UE pentru romi evidențiază capacitatea comunităților rome marginalizate de a reduce deficitul de forță de muncă și de competențe și vizează reducerea cu cel puțin jumătate a decalajului în materie de ocupare a forței de muncă dintre romi și populația generală ([41]). Noile tehnologii și locurile de muncă în continuă evoluție din întreaga Uniune permit formule de lucru mai flexibile, precum și o productivitate îmbunătățită și un echilibru între viața profesională și cea privată, contribuind în același timp la respectarea angajamentelor verzi asumate de Uniune. Aceste evoluții generează, de asemenea, noi provocări pentru piețele muncii, care afectează condițiile de lucru, securitatea și sănătatea în muncă și accesul eficace la o protecție socială adecvată pentru lucrători și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă. Statele membre ar trebui să se asigure că noile forme de organizare a muncii se reflectă în locuri de muncă de calitate și în locuri și condiții de muncă adecvate, sănătoase și sigure, precum și în echilibrul dintre viața profesională și cea privată, ***în îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate,*** menținând drepturile lucrătorilor și pe cele sociale consacrate și consolidând modelul social european.
([40]) COM(2021) 101 final.	([40]) COM(2021)0101.
([41]) Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor, 2020-2030, COM(2020) 620 final.	([41]) Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor, 2020-2030, COM(2020)0620.

Amendamentul 13

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 5 – paragraful 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să promoveze în mod activ o economie socială de piață durabilă și să faciliteze și să sprijine investițiile în crearea de locuri de muncă de calitate, valorificând, de asemenea, potențialul legat de tranziția digitală și de cea verde, având în vedere obiectivele principale ale Uniunii și pe cele naționale pentru 2030 în ceea ce privește ocuparea forței de muncă. În acest scop, ***ele*** ar trebui să ***reducă barierele cu care se confruntă întreprinderile*** în ***ceea ce privește angajarea de personal,*** să promoveze antreprenoriatul responsabil și activitățile independente autentice și, în special, să sprijine crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici	Statele membre ar trebui să promoveze în mod activ o economie socială de piață durabilă și să faciliteze și să sprijine investițiile în crearea de locuri de muncă de calitate, valorificând, de asemenea, potențialul legat de tranziția digitală și de cea verde, având în vedere obiectivele principale ale Uniunii și pe cele naționale pentru 2030 în ceea ce privește ocuparea forței de muncă. ***Dacă este bine anticipată și finanțată substanțial, tranziția către economii durabile, bazate pe resurse regenerabile și circulare generează posibilitatea de a crea un număr însemnat de noi locuri de muncă și de a transforma locurile de muncă existente în locuri de muncă verzi și durabile în majoritatea sectoarelor.*** În acest scop, ***statele membre*** ar trebui să ***faciliteze angajarea persoanelor de către întreprinderi, să in-***

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
și mijlocii, inclusiv prin ***accesul*** la finanțare. Statele membre ar trebui să promoveze în mod activ dezvoltarea economiei sociale, inclusiv a întreprinderilor sociale, și să valorifice întregul potențial al acesteia. Ele ar trebui să elaboreze măsuri și strategii relevante pentru economia socială***,*** să stimuleze inovarea socială ***și*** să încurajeze modelele de afaceri care creează oportunități de locuri de muncă de calitate și generează bunăstare socială, în special la nivel local, inclusiv în cadrul economiei circulare și în teritoriile ***cel*** mai afectate de tranziția către o economie verde, inclusiv prin sprijin financiar și tehnic specific.	***vestească*** în ***mod substanțial în tranziția verde și*** să promoveze ***educația și formarea profesională,*** antreprenoriatul responsabil și activitățile independente autentice***, inclusiv în rândul femeilor, al tinerilor, al persoanelor în vârstă*** și ***al altor grupuri defavorizate. Ele ar trebui***, în special, să sprijine crearea și dezvoltarea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin ***ameliorarea accesului*** la finanțare. Statele membre ar trebui să ***pună în aplicare pe deplin Planul de acțiune pentru economia socială și Pactul verde și să*** promoveze în mod activ dezvoltarea economiei sociale, inclusiv a întreprinderilor sociale, și să valorifice întregul potențial al acesteia. Ele ar trebui să elaboreze măsuri și strategii relevante pentru economia socială ***și*** să stimuleze inovarea socială***. Statele membre ar trebui*** să încurajeze modelele de afaceri care creează oportunități de locuri de muncă de calitate și generează bunăstare socială, în special la nivel local, inclusiv în cadrul economiei circulare și în teritoriile ***cele*** mai afectate de tranziția către o economie verde, inclusiv prin sprijin financiar și tehnic specific.

Amendamentul 14

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 5 – paragraful 2

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Un rol important pentru consolidarea rezilienței în fața posibilelor șocuri economice și/sau de pe piața muncii îl joacă schemele privind reducerea timpului de muncă ***bine concepute*** și alte mecanisme similare. De asemenea, ***ele*** pot sprijini transformările structurale prin facilitarea și sprijinirea proceselor de restructurare și a realocării forței de muncă din sectoarele aflate în declin către cele emergente, sporind astfel productivitatea, menținând locurile de muncă și contribuind la modernizarea economiei, inclusiv prin măsuri asociate de dezvoltare a competențelor. Ar trebui avute în vedere stimulente bine concepute pentru angajare și tranziție, precum și măsuri de perfecționare și recalificare profesională, pentru a sprijini crearea de locuri de muncă de calitate și tranzițiile pe tot parcursul vieții profesionale și pentru a aborda deficitul de forță de muncă și de competențe, având în vedere, de asemenea, transformarea digitală și cea verde, schimbările demografice, precum și impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.	Un rol important pentru consolidarea rezilienței în fața posibilelor șocuri economice și/sau de pe piața muncii îl joacă schemele ***bine concepute*** privind reducerea timpului de muncă***, cum ar fi cele dezvoltate în contextul Instrumentului european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență,*** și alte mecanisme similare. ***Statele membre ar trebui să abordeze impactul crizelor actuale și viitoare, inclusiv intensificarea efectelor schimbărilor climatice, cum ar fi valurile de căldură, secetele sau incendiile forestiere, asupra pieței forței de muncă.*** De asemenea, ***schemele privind reducerea timpului de muncă*** pot sprijini transformările structurale prin facilitarea și sprijinirea proceselor de restructurare și a realocării forței de muncă din sectoarele aflate în declin către cele emergente, sporind astfel productivitatea, menținând locurile de muncă și contribuind la modernizarea economiei, inclusiv prin măsuri asociate de dezvoltare a competențelor. Ar trebui avute în vedere stimulente bine concepute pentru angajare și tranziție, ***învățare pe tot parcursul vieții, educație și formare profesională,*** precum și măsuri de perfecționare și recalificare profesională, ***elaborate în strânsă cooperare cu partenerii sociali,*** pentru a sprijini crearea de locuri de muncă de calitate și tranzițiile pe tot parcursul vieții profesionale și pentru a aborda deficitul de forță de muncă și de competențe, având în vedere, de asemenea, transformarea digitală și cea verde, schimbările demografice, precum și impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. ***Problemele cu recrutarea și deficitele de forță de muncă se întâlnesc mai ales în sectoare cu condiții de muncă grele și locuri de muncă de proastă calitate. Crearea de locuri de muncă de calitate și punerea în aplicare a strategiilor de păstrare a locurilor de muncă sunt esențiale pentru a atrage personal calificat. Statele membre ar trebui să încurajeze angajatorii să asigure condiții decente de muncă și de angajare și să investească în forța lor de muncă.***

Amendamentul 16

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 5 – paragraful 4

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre, inclusiv cele care dispun de regimuri de salariu minim prevăzut de lege, ar trebui să promoveze negocierile colective pentru stabilirea salariilor și să asigure implicarea efectivă a partenerilor sociali într-un mod transparent și previzibil, care să permită o adaptare adecvată a salariilor la evoluția productivității și să asigure salarii echitabile pentru un nivel de trai decent, acordând o atenție deosebită grupurilor cu venituri mici și medii cu scopul de a consolida convergența socioeconomică ascendentă. Mecanismele de stabilire a salariilor ar trebui, de asemenea, să țină seama de condițiile socioeconomice, inclusiv de creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, de competitivitate, de puterea de cumpărare și de evoluțiile de la nivel regional și sectorial. Respectând practicile naționale și autonomia partenerilor sociali, statele membre și partenerii sociali ar trebui să se asigure că toți lucrătorii primesc salarii adecvate, beneficiind în mod direct sau indirect de contracte colective de muncă sau de salarii minime prevăzute de lege adecvate, ținând seama de impactul acestora asupra competitivității, a creării de locuri de muncă de calitate, a puterii de cumpărare și a sărăciei persoanelor încadrate în muncă.	Statele membre, inclusiv cele care dispun de regimuri de salariu minim prevăzut de lege, ar trebui să promoveze negocierile colective pentru stabilirea salariilor și să asigure implicarea efectivă a partenerilor sociali într-un mod transparent și previzibil, care să permită o adaptare adecvată a salariilor la evoluția productivității ***pe termen lung, la inflație și la costul vieții,*** și să asigure salarii echitabile pentru un nivel de trai decent ***pentru toți lucrătorii***, acordând o atenție deosebită grupurilor cu venituri mici și medii cu scopul de a consolida convergența socioeconomică ascendentă. Mecanismele de stabilire a salariilor ar trebui, de asemenea, să țină seama de condițiile socioeconomice, inclusiv de creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, de competitivitate, de puterea de cumpărare și de evoluțiile de la nivel regional și sectorial. Respectând practicile naționale și autonomia partenerilor sociali, statele membre și partenerii sociali ar trebui să se asigure că toți lucrătorii primesc salarii adecvate, beneficiind în mod direct sau indirect de contracte colective de muncă sau de salarii minime prevăzute de lege adecvate, ținând seama de impactul acestora asupra competitivității, a creării de locuri de muncă de calitate, a puterii de cumpărare și a sărăciei persoanelor încadrate în muncă.

Amendamentul 17

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 5 – paragraful 4 a (nou)

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
	Pentru a evita delocalizarea întreprinderilor care au primit ajutoare europene, este esențial să se revizuiască normele privind ajutoarele de stat și programele de finanțare existente și să se stabilească soluții strategice menite să mențină baza industrială în Uniune. Aceasta include consolidarea autonomiei strategice europene și promovarea unei politici industriale europene solide. În plus, tranziția trebuie să fie însoțită de măsuri sociale și de ocupare a forței de muncă pentru a garanta o tranziție justă pentru toți, asigurându-se că în timpul acestui proces nu sunt lăsați în urmă nici lucrătorii, nici comunitățile.

Amendamentul 18

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 6 – paragraful 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
În contextul tranziției digitale și al tranziției verzi, al schimbărilor demografice și al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, statele membre ar trebui să promoveze sustenabilitatea, productivitatea, competitivitatea, capacitatea de inserție profesională și dezvoltarea ***capitalului uman, încurajând*** dobândirea de aptitudini și competențe pe tot parcursul vieții oamenilor și răspunzând nevoilor actuale și viitoare ale pieței muncii, având în vedere, de asemenea, obiectivele principale ale Uniunii și pe cele naționale pentru 2030 privind competențele. De asemenea, statele membre ar trebui să modernizeze și să investească în sistemele lor de educație și formare pentru a oferi educație și formare de înaltă calitate și favorabile incluziunii, inclusiv educație și formare profesională, pentru a îmbunătăți rezultatele școlare și furnizarea aptitudinilor și competențelor necesare pentru tranziția verde și cea digitală și pentru a asigura accesul la învățarea digitală, la formarea lingvistică (de exemplu, în cazul refugiaților, inclusiv din Ucraina sau pentru facilitarea accesului pe piața muncii în regiunile transfrontaliere) și la dobândirea de competențe antreprenoriale. Statele membre ar trebui să colaboreze cu partenerii sociali, cu furnizorii de educație și formare, cu întreprinderile și cu alte părți interesate, inclusiv în contextul planului de acțiune pentru abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe prezentat de Comisie în martie 2024, pentru a aborda deficiențele structurale ale sistemelor de educație și formare și pentru a îmbunătăți calitatea și relevanța acestora pentru piața muncii, inclusiv prin sprijin financiar și tehnic specific. Acest lucru ar contribui, de asemenea, la facilitarea tranziției verzi și a celei digitale, la abordarea neconcordanțelor de competențe și a deficitului de forță de muncă, inclusiv pentru activitățile legate de industriile cu zero emisii nete și cele digitale, inclusiv cele relevante pentru securitatea economică a UE, și cele legate de tranziția verde, cum ar fi implementarea energiei din surse regenerabile sau renovarea clădirilor.	În contextul tranziției digitale și al tranziției verzi, al schimbărilor demografice și al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, statele membre ar trebui să promoveze sustenabilitatea, productivitatea, ***incluziunea,*** competitivitatea, capacitatea de inserție profesională***, precum*** și dezvoltarea ***și*** dobândirea de aptitudini și competențe pe tot parcursul vieții oamenilor și răspunzând nevoilor actuale și viitoare ale pieței muncii, având în vedere, de asemenea, obiectivele principale ale Uniunii și pe cele naționale pentru 2030 privind competențele. De asemenea, statele membre ar trebui să modernizeze și să investească în sistemele lor de educație și formare pentru a oferi educație și formare de înaltă calitate și favorabile incluziunii, inclusiv educație și formare profesională, pentru a îmbunătăți rezultatele școlare și furnizarea aptitudinilor și competențelor necesare pentru tranziția verde și cea digitală și pentru a asigura accesul la învățarea digitală, la formarea lingvistică (de exemplu, în cazul refugiaților, inclusiv din Ucraina sau pentru facilitarea accesului pe piața muncii în regiunile transfrontaliere) și la dobândirea de competențe antreprenoriale***, care încă nu sunt incluse în planurile educaționale tipice***. Statele membre ar trebui să colaboreze cu partenerii sociali, cu furnizorii de educație și formare, cu întreprinderile și cu alte părți interesate, inclusiv în contextul planului de acțiune pentru abordarea deficitului de forță de muncă și de competențe prezentat de Comisie în martie 2024, pentru a aborda deficiențele structurale ale sistemelor de educație și formare și pentru a îmbunătăți calitatea și relevanța acestora pentru piața muncii, inclusiv prin sprijin financiar și tehnic specific. ***Dreptul la concediu de studii plătit în scopuri profesionale ar trebui încurajat pentru a permite lucrătorilor să participe la programe de formare în timpul programului de lucru și fără costuri pentru lucrători, în conformitate cu convențiile relevante ale Organizației Internaționale a Muncii.*** Acest lucru ar contribui, de asemenea, la facilitarea tranziției verzi și a celei digitale, la abordarea neconcordanțelor de competențe și a deficitului de forță de muncă, inclusiv pentru activitățile legate de industriile cu zero emisii nete și cele digitale, inclusiv cele relevante pentru securitatea economică a UE, și cele legate de tranziția verde, cum ar fi implementarea energiei din surse regenerabile sau renovarea clădirilor. ***Condițiile de muncă decente, care includ, printre altele, salarii corecte, contracte de muncă standard, accesul la protecție socială, oportunități de învățare pe tot parcursul vieții, sănătatea și siguranța la locul de muncă, un echilibru bun între viața profesională și cea privată, un timp de lucru rezonabil, reprezentarea lucrătorilor, democrația la locul de muncă și negocierea colectivă, joacă un rol esențial în atragerea și păstrarea lucrătorilor calificați.***

Amendamentul 19

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 6 – paragraful 2

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Ar trebui să se acorde o atenție deosebită abordării ***scăderii*** performanței educaționale a tinerilor, în special în domeniul competențelor de bază. Sunt necesare măsuri pentru abordarea provocărilor cu care se confruntă profesia de cadru didactic, inclusiv atractivitatea acesteia, abordarea deficitului de cadre didactice și necesitatea de a investi în competențele digitale ale cadrelor didactice și ale formatorilor. În plus, sistemele de educație și formare ar trebui să îi înzestreze pe toți cursanții cu competențe-cheie, inclusiv competențe de bază și digitale, precum și competențe transversale și gândire critică, având în vedere amenințarea pe care o reprezintă dezinformarea, pentru a pune bazele unei capacități de adaptare și reziliență pentru întreaga viață, asigurându-le totodată cadrelor didactice pregătirea necesară pentru stimularea respectivelor competențe în rândul cursanților. Statele membre ar trebui să sprijine adulții în vârstă de muncă în ceea ce privește accesul la formare și să sporească stimulentele și motivația persoanelor de a urma cursuri de formare, inclusiv, după caz, prin intermediul conturilor personale de învățare pe tot parcursul vieții, asigurând transferabilitatea acestora în timpul tranzițiilor profesionale, precum și prin intermediul unui sistem fiabil de evaluare a calității formării. Statele membre ar trebui să examineze utilizarea microcertificatelor pentru a sprijini învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională. Ele ar trebui să permită tuturor să anticipeze nevoile de pe piața muncii și să se adapteze mai bine la acestea, în special prin perfecționare și recalificare profesională continuă și prin furnizare de consiliere și orientare integrată, cu scopul de a sprijini tranziții echitabile și juste pentru toți, de a consolida rezultatele sociale și în materie de ocupare a forței de muncă, precum și productivitatea, de a remedia deficitele de pe piața muncii și neconcordanțele de competențe, de a îmbunătăți reziliența generală a economiei la șocuri și de a facilita eventualele adaptări.	Ar trebui să se acorde o atenție deosebită abordării ***oricărei scăderi a*** performanței educaționale a tinerilor, în special în domeniul competențelor de bază. Sunt necesare măsuri pentru abordarea provocărilor cu care se confruntă profesia de cadru didactic, inclusiv atractivitatea acesteia, abordarea deficitului de cadre didactice și necesitatea de a investi în competențele digitale ale cadrelor didactice și ale formatorilor. În plus, sistemele de educație și formare ar trebui să îi înzestreze pe toți cursanții cu competențe-cheie, inclusiv competențe de bază și digitale, precum și competențe transversale și gândire critică, având în vedere amenințarea pe care o reprezintă dezinformarea, pentru a pune bazele unei capacități de adaptare și reziliență pentru întreaga viață***, necesare pentru succesul tranzițiilor, în special în contextul schimbărilor climatice***, asigurându-le totodată cadrelor didactice pregătirea necesară pentru stimularea respectivelor competențe în rândul cursanților. Statele membre ar trebui să sprijine adulții în vârstă de muncă în ceea ce privește accesul la formare și să sporească stimulentele și motivația persoanelor de a urma cursuri de formare, inclusiv, după caz, prin intermediul conturilor personale de învățare pe tot parcursul vieții, asigurând transferabilitatea acestora în timpul tranzițiilor profesionale, precum și prin intermediul unui sistem fiabil de evaluare a calității formării. Statele membre ar trebui să examineze utilizarea microcertificatelor pentru a sprijini învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională. Ele ar trebui să permită tuturor să anticipeze nevoile de pe piața muncii și să se adapteze mai bine la acestea, în special prin perfecționare și recalificare profesională continuă și prin furnizare de consiliere și orientare integrată, cu scopul de a sprijini tranziții echitabile și juste pentru toți***, acordând o atenție specială lucrătorilor cu vârsta de peste 50 de ani***, de a consolida rezultatele sociale și în materie de ocupare a forței de muncă, precum și productivitatea, de a remedia deficitele de pe piața muncii și neconcordanțele de competențe, de a îmbunătăți reziliența generală a economiei la șocuri și de a facilita eventualele adaptări.

Amendamentul 20

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 6 – paragraful 3

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să promoveze egalitatea de șanse pentru toți prin abordarea inegalităților din cadrul sistemelor de educație și formare, inclusiv în ceea ce privește acoperirea regională. În special, copiilor ar trebui să li se ofere acces la educație și îngrijire timpurie la prețuri accesibile și de înaltă calitate, în concordanță cu noile „obiective de la Barcelona” și cu Garanția europeană pentru copii, iar statele membre ar trebui să crească nivelurile generale de calificare, să reducă	Statele membre ar trebui să promoveze egalitatea de șanse pentru toți prin abordarea inegalităților din cadrul sistemelor de educație și formare, inclusiv în ceea ce privește acoperirea regională. În special, copiilor ar trebui să li se ofere acces la educație și îngrijire timpurie la prețuri accesibile și de înaltă calitate, în concordanță cu noile „obiective de la Barcelona” și cu Garanția europeană pentru copii, iar statele membre ar trebui să crească nivelurile generale de calificare, să reducă

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
numărul persoanelor care părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare, să sprijine accesul egal la educație al copiilor care provin din grupuri defavorizate și din regiuni îndepărtate, să sporească atractivitatea educației și formării profesionale (EFP), să sprijine accesul la învățământul terțiar și absolvirea acestuia, precum și să crească numărul absolvenților, mai ales femei, în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), atât în EFP, cât și în învățământul terțiar. De asemenea, ar trebui sprijinite performanțele de vârf și excelența în ceea ce privește rezultatele școlare, având în vedere rolul lor în stimularea viitorului potențial de inovare al UE. Statele membre ar trebui să faciliteze tranziția de la educație la încadrarea în muncă a tinerilor prin programe de stagii și de ucenicie de calitate, precum și să crească nivelul de participare a adulților la cursurile de învățare continuă, în special în rândul cursanților care provin din medii defavorizate și al celor cu cel mai scăzut nivel de calificare. Ținând seama de noile cerințe ale societăților digitale, verzi și în curs de îmbătrânire, statele membre ar trebui să îmbunătățească și să crească oferta și nivelul de participare la EFP inițială și continuă flexibilă, să consolideze învățarea la locul de muncă în cadrul sistemelor lor de EFP, inclusiv prin programe de ucenicie accesibile, de calitate și eficace, și să sprijine adulții cu un nivel scăzut de calificare să își mențină capacitatea de inserție profesională. În plus, statele membre ar trebui să crească relevanța pentru piața muncii a învățământului terțiar și***, după caz,*** a cercetării, să îmbunătățească monitorizarea și previzionarea competențelor, vizibilitate și comparabilitate al competențelor și calificărilor, inclusiv al celor dobândite în străinătate, și să asigure o utilizare mai consecventă a clasificărilor la nivelul UE (și anume ESCO) și să sporească oportunitățile de recunoaștere și validare a aptitudinilor și competențelor dobândite în afara structurilor formale de educație și formare, inclusiv pentru refugiați și persoanele care beneficiază de un statut de protecție temporară. Pe lângă utilizarea potențialului neexploatat al forței de muncă interne a UE, ***atragerea*** de ***talente*** și ***competențe din afara UE prin intermediul imigrației selective și prevenirea condițiilor de muncă abuzive*** pot contribui, de asemenea, la abordarea deficitului de competențe și de forță de muncă, inclusiv a celui legat de tranziția verde și cea digitală, cum ar fi în sectoarele STIM și în domeniul asistenței medicale și al îngrijirii pe termen lung.	numărul persoanelor care părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare, să sprijine accesul egal la educație al copiilor care provin din grupuri defavorizate și din regiuni îndepărtate, să sporească atractivitatea educației și formării profesionale (EFP), să sprijine accesul la învățământul terțiar și absolvirea acestuia, precum și să crească numărul absolvenților, mai ales femei, în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), atât în EFP, cât și în învățământul terțiar. De asemenea, ar trebui sprijinite performanțele de vârf și excelența în ceea ce privește rezultatele școlare, având în vedere rolul lor în stimularea viitorului potențial de inovare al UE. Statele membre ar trebui să faciliteze tranziția de la educație la încadrarea în muncă a tinerilor prin programe ***plătite*** de stagii și de ucenicie de calitate, precum și să crească nivelul de participare a adulților la cursurile de învățare continuă, în special în rândul cursanților care provin din medii defavorizate și al celor cu cel mai scăzut nivel de calificare. Ținând seama de noile cerințe ale societăților digitale, verzi și în curs de îmbătrânire, statele membre ar trebui să îmbunătățească și să crească oferta și nivelul de participare la EFP inițială și continuă flexibilă, să consolideze învățarea la locul de muncă în cadrul sistemelor lor de EFP, inclusiv prin programe de ucenicie accesibile, de calitate și eficace, și să sprijine adulții cu un nivel scăzut de calificare să își mențină capacitatea de inserție profesională. În plus, statele membre ar trebui să crească***, după caz,*** relevanța pentru piața muncii a învățământului terțiar și a cercetării, să îmbunătățească monitorizarea și previzionarea competențelor, vizibilitate și comparabilitate al competențelor și calificărilor, inclusiv al celor dobândite în străinătate, și să asigure o utilizare mai consecventă a clasificărilor la nivelul UE (și anume ESCO) și să sporească oportunitățile de recunoaștere și validare a aptitudinilor și competențelor dobândite în afara structurilor formale de educație și formare, inclusiv pentru refugiați și persoanele care beneficiază de un statut de protecție temporară. Pe lângă utilizarea potențialului neexploatat al forței de muncă interne a UE, ***deschiderea*** de ***canale legale pentru imigrație*** și ***prevenirea condițiilor de muncă abuzive, asigurând un tratament egal între lucrătorii locali și cetățenii țărilor terțe,*** pot contribui, de asemenea, la abordarea deficitului de competențe și de forță de muncă, inclusiv a celui legat de tranziția verde și cea digitală, cum ar fi în sectoarele STIM***, precum*** și în domeniul asistenței medicale și al îngrijirii pe termen lung***, al educației, al transportului și al construcțiilor. Statele membre ar trebui, de asemenea, să se asigure că migrația forței de muncă nu duce la deteriorarea condițiilor de muncă existente pentru forța de muncă internă. Crearea unei rezerve de talente la nivelul UE, combinată cu o transpunere ambițioasă a Directivei privind cartea albastră a UE, ar putea oferi oportunități de soluționare a deficitului de forță de muncă la toate nivelurile și în sectoarele de competențe.***

Amendamentul 21

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 6 – paragraful 4

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să ofere șomerilor și persoanelor inactive asistență eficace, promptă, coordonată și personalizată, bazată pe sprijin pentru căutarea unui loc de muncă, pentru formare, perfecționare și recalificare, precum și pentru accesul la alte servicii de facilitare, acordând o atenție deosebită grupurilor vulnerabile și persoanelor afectate de tranziția verde și cea digitală sau de șocurile de pe piața muncii. Este necesar să se utilizeze cât mai curând posibil***, cel târziu după 18 luni de șomaj,*** strategii cuprinzătoare care să implice evaluări individuale aprofundate ale șomerilor, în vederea reducerii semnificative și prevenirii șomajului de lungă durată și a celui structural. Șomajul în rândul tinerilor și problema tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) ar trebui abordate în continuare prin prevenirea părăsirii timpurii a educației și formării și printr-o îmbunătățire structurală a tranziției de la școală la muncă, inclusiv prin punerea în aplicare integrală a Garanției pentru tineret consolidate, care ar trebui să sprijine, de asemenea, oportunitățile de angajare de calitate pentru tineri. În plus, statele membre ar trebui să își intensifice eforturile, în special pentru a evidenția modul în care tranziția verde și cea digitală oferă o perspectivă reînnoită pentru viitor și oportunități pentru tineri pe piața muncii.	Statele membre ar trebui să ofere șomerilor și persoanelor inactive asistență eficace, promptă, coordonată și personalizată, bazată pe sprijin pentru căutarea unui loc de muncă, pentru formare, perfecționare și recalificare, precum și pentru accesul la alte servicii de facilitare, acordând o atenție deosebită grupurilor vulnerabile și persoanelor afectate de tranziția verde și cea digitală ***necesare*** sau de șocurile de pe piața muncii. Este necesar să se utilizeze cât mai curând posibil strategii cuprinzătoare care să implice evaluări individuale aprofundate ale șomerilor, în vederea reducerii semnificative și prevenirii șomajului de lungă durată și a celui structural. Șomajul în rândul tinerilor și problema tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) ar trebui abordate în continuare prin prevenirea părăsirii timpurii a educației și formării și printr-o îmbunătățire structurală a tranziției de la școală la muncă, inclusiv prin punerea în aplicare integrală a Garanției pentru tineret consolidate, care ar trebui să sprijine, de asemenea, oportunitățile de angajare de calitate pentru tineri. În plus, statele membre ar trebui să își intensifice eforturile, în special pentru a evidenția modul în care tranziția verde și cea digitală oferă o perspectivă reînnoită pentru viitor și oportunități pentru tineri pe piața muncii.

Amendamentul 22

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 6 – paragraful 5

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să vizeze eliminarea barierelor și a factorilor de descurajare a participării pe piața muncii, precum și luarea de măsuri de stimulare a acestei participări, în special pentru persoanele cu venituri reduse, pentru persoanele care contribuie cu a doua sursă de venit la venitul familiei (adeseori femei) și pentru persoanele cele mai îndepărtate de piața muncii, inclusiv persoanele provenite din familii de migranți și romii ***marginalizați***. Având în vedere deficitul ridicat de forță de muncă în anumite profesii și sectoare (în special în sectoarele STIM, în domeniul asistenței medicale și al îngrijirii pe termen lung, al educației, al transporturilor și construcțiilor), statele membre ar trebui să contribuie la stimularea ofertei de forță de muncă, în special prin promovarea unor salarii și condiții de muncă ***adecvate***, asigurarea faptului că sistemele fiscale și de securitate socială concepute ***încurajează*** participarea pe piața muncii și că politicile active în domeniul pieței forței de muncă sunt eficace și accesibile,	Statele membre ar trebui să vizeze eliminarea barierelor și a factorilor de descurajare a participării pe piața muncii, precum și luarea de măsuri de stimulare a acestei participări, în special pentru persoanele cu venituri reduse, pentru persoanele care contribuie cu a doua sursă de venit la venitul familiei (adeseori femei) și pentru persoanele cele mai îndepărtate de piața muncii, inclusiv persoanele provenite din familii de migranți și romii. Având în vedere deficitul ridicat de forță de muncă în anumite profesii și sectoare (în special în sectoarele STIM, în domeniul asistenței medicale și al îngrijirii pe termen lung, al educației, al transporturilor și construcțiilor), statele membre ar trebui să contribuie la stimularea ofertei de forță de muncă, în special prin promovarea unor salarii ***adecvate*** și condiții de muncă ***decente***, asigurarea faptului că sistemele fiscale și de securitate socială concepute ***sprijină*** participarea pe piața muncii și că politicile active în domeniul pieței forței de muncă sunt eficace și accesibile, respectând

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
respectând rolul partenerilor sociali. De asemenea, statele membre ar trebui să sprijine realizarea unui mediu de lucru adaptat pentru persoanele cu handicap, inclusiv prin intermediul unui sprijin financiar și tehnic specific, prin sporirea gradului de informare și de sensibilizare și prin intermediul unor servicii care să le permită să participe pe piața muncii și în societate. Ar trebui eliminate disparitățile de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și diferențele de remunerare dintre bărbați și femei, precum și ***stereotipurile*** de gen. Statele membre ar trebui să asigure egalitatea de șanse între bărbați și femei și un grad mai mare de participare a femeilor pe piața muncii, inclusiv prin asigurarea egalității de șanse și a celei în materie de evoluție în carieră și prin eliminarea barierelor din calea accesului la funcții de conducere la toate nivelurile procesului decizional, precum și prin combaterea violenței și a hărțuirii în locul de muncă, care reprezintă o problemă ce afectează în principal femeile. Trebuie să fie asigurate egalitatea de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de valoare egală, precum și transparența salarială. Ar trebui promovată concilierea dintre muncă, familie și viața privată atât pentru femei, cât și pentru bărbați, în special prin accesul la servicii de îngrijire pe termen lung și la servicii de educație și de îngrijire timpurie de calitate și la prețuri accesibile, precum și prin intermediul unor politici adecvate care să răspundă schimbărilor aduse pe piața muncii prin digitalizare. Statele membre ar trebui să se asigure că părinții și alte persoane cu responsabilități de îngrijire au acces la concedii adecvate din motive familiale și la formule flexibile de lucru pentru a găsi un echilibru între muncă, familie și viața privată, precum și să promoveze o utilizare echilibrată a acestor drepturi între părinți.	rolul partenerilor sociali. De asemenea, statele membre ar trebui să sprijine realizarea unui mediu de lucru adaptat pentru persoanele cu handicap, inclusiv prin intermediul unui sprijin financiar și tehnic specific, prin sporirea gradului de informare și de sensibilizare și prin intermediul unor servicii care să le permită să participe pe piața muncii și în societate***, iar economia socială ar putea juca un rol cheie în asigurarea locurilor de muncă de calitate pentru persoanele cu handicap. Diversele orientări dezvoltate în pachetul privind ocuparea forței de muncă al Strategiei europene privind drepturile persoanelor cu handicap 2023-2030 ar trebui puse în aplicare pe deplin la locurile de muncă. Ar trebui acordată o atenție deosebită dreptului la adaptări rezonabile, desfășurării strategiilor pentru a-i face pe lucrători să rămână și combaterii practicilor de discriminare***. Ar trebui eliminate disparitățile de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și diferențele de remunerare dintre bărbați și femei, ***stereotipurile ocupaționale de gen,*** precum și ***piețele forței de muncă divizate pe criterii*** de gen***, care reflectă discrepanțele sistematice de gen în ceea ce privește accesul la educație și formare relevante***. Statele membre ar trebui să asigure egalitatea de șanse între bărbați și femei și un grad mai mare de participare a femeilor pe piața muncii, inclusiv prin asigurarea egalității de șanse și a celei în materie de evoluție în carieră și prin eliminarea barierelor din calea accesului la funcții de conducere la toate nivelurile procesului decizional, precum și prin combaterea violenței și a hărțuirii în locul de muncă, care reprezintă o problemă ce afectează în principal femeile. Trebuie să fie asigurate egalitatea de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de valoare egală, precum și transparența salarială. Ar trebui promovată concilierea dintre muncă, familie și viața privată atât pentru femei, cât și pentru bărbați, în special prin accesul la servicii de îngrijire pe termen lung și la servicii de educație și de îngrijire timpurie de calitate și la prețuri accesibile, precum și prin intermediul unor politici adecvate care să răspundă schimbărilor aduse pe piața muncii prin digitalizare***. În acest context, este esențial dreptul lucrătorilor de a se deconecta.*** Statele membre ar trebui să se asigure că părinții și alte persoane cu responsabilități de îngrijire au acces la concedii adecvate din motive familiale și la formule flexibile de lucru pentru a găsi un echilibru între muncă, familie și viața privată, precum și să promoveze o utilizare echilibrată a acestor drepturi între părinți.

Amendamentul 23

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Pentru a beneficia de o forță de muncă dinamică și productivă și de noi moduri de lucru și modele de afaceri, statele membre ar trebui să colaboreze cu partenerii sociali pentru condiții de muncă corecte, transparente și previzibile, asigurând un echilibru între drepturi și obligații. Statele membre trebuie să reducă și să prevină segmentarea în cadrul pieței muncii, să combată munca nedeclarată și activitatea independentă fictivă și să încurajeze tranziția către forme de angajare pe durată nedeterminată. Normele de protecție a forței de muncă, legislația muncii și instituțiile din domeniul muncii ar trebui să	Pentru a beneficia de o forță de muncă dinamică și productivă și de noi moduri de lucru și modele de afaceri, statele membre ar trebui să colaboreze cu partenerii sociali pentru condiții de muncă corecte, transparente și previzibile, asigurând un echilibru între drepturi și obligații. Statele membre trebuie să reducă și să prevină segmentarea în cadrul pieței muncii, să combată munca nedeclarată și activitatea independentă fictivă și să încurajeze tranziția către forme de angajare pe durată nedeterminată. Normele de protecție a forței de muncă, legislația muncii și instituțiile din domeniul muncii ar trebui să

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
asigure, toate, ***atât*** un ***mediu adecvat pentru*** recrutare, ***cât*** și ***flexibilitatea necesară*** pentru ca angajatorii să se adapteze ***rapid la schimbările de ordin economic, apărând totodată drepturile lucrătorilor*** și ***garantând protecția socială***, ***un nivel corespunzător*** de ***securitate și medii*** de ***lucru sigure, sănătoase*** și ***bine adaptate pentru toți lucrătorii***. Promovarea utilizării unor formule flexibile de lucru, cum ar fi telemunca, poate contribui la creșterea nivelurilor de ocupare a forței de muncă și la piețe ale muncii mai favorabile incluziunii. În plus, statele membre ar trebui să sprijine lucrătorii, întreprinderile și alți actori în transformarea digitală, inclusiv prin promovarea adoptării unor instrumente etice și de încredere de inteligență artificială (IA). Acest sprijin poate varia de la politici de perfecționare și recalificare a lucrătorilor pentru profesii ***noii*** la stimulente pentru ca întreprinderile să dezvolte și să implementeze tehnologii care au potențialul de a crește productivitatea, de a completa forța de muncă umană și de a atenua deficitul de forță de muncă în sectoarele critice. În general și, în contextul digital, în special, este important să se asigure respectarea drepturilor lucrătorilor în ceea ce privește timpul de lucru, condițiile de muncă, sănătatea mintală la locul de muncă și echilibrul între viața profesională și cea privată***. Ar trebui*** prevenite relațiile de muncă care conduc la condiții de muncă precare, inclusiv cazurile în care sunt implicați lucrători pe platforme, prin ***asigurarea echității***, ***transparenței*** și ***responsabilității*** în utilizarea algoritmilor și ***prin combaterea utilizării abuzive*** a contractelor atipice. În caz de concediere abuzivă, ar trebui să se asigure accesul la soluționarea eficace și imparțială a litigiilor și dreptul la reparații, inclusiv o despăgubire adecvată, dacă este cazul.	asigure, toate, ***protecția drepturilor lucrătorilor,*** un ***nivel ridicat de protecție socială și locuri de muncă sigure,*** recrutare ***incluzivă***, ***sănătate*** și ***siguranță la locul de muncă, precum și medii de lucru bine adaptate pentru toți lucrătorii. În același timp, statele membre ar trebui să asigure un cadru adecvat pentru ca întreprinderile și angajatorii să se adapteze la schimbări. Statele membre ar trebui să pună pe deplin în aplicare reglementările UE privind securitatea*** și ***sănătatea în muncă***, ***inclusiv valorile-limită obligatorii*** de ***expunere profesională, pentru a depune eforturi în vederea reducerii numărului*** de ***accidente de muncă mortale*** și ***a eliminării cancerului la locul de muncă***. Promovarea utilizării unor formule flexibile de lucru, cum ar fi telemunca, poate contribui la creșterea nivelurilor de ocupare a forței de muncă și la piețe ale muncii mai favorabile incluziunii***, precum și la posibilitatea grupurilor de lucrători excluse anterior de a accesa piața locurilor de muncă. În același timp, aceasta prezintă și riscul de estompare a separării timpului de lucru de timpul personal, și, prin urmare, este necesară o directivă privind dreptul de a se deconecta***. În plus, statele membre ar trebui să sprijine lucrătorii, întreprinderile și alți actori în transformarea digitală, inclusiv prin promovarea adoptării unor instrumente etice și de încredere de IA. Acest sprijin poate varia de la politici***, dezvoltate în cooperare cu partenerii sociali,*** de perfecționare și recalificare a lucrătorilor pentru profesii ***noi,*** la stimulente pentru ca întreprinderile să dezvolte și să implementeze tehnologii care au potențialul de a crește productivitatea, de a completa forța de muncă umană și de a atenua deficitul de forță de muncă în sectoarele critice. În general și, în contextul digital, în special, este important să se asigure respectarea drepturilor lucrătorilor în ceea ce privește timpul de lucru, ***democrația la locul de muncă,*** condițiile de muncă, sănătatea mintală la locul de muncă și echilibrul între viața profesională și cea privată ***și aplicarea acestora în mod echitabil tuturor lucrătorilor, indiferent de dimensiunea întreprinderii sau de contractul de muncă. Trebuie*** prevenite relațiile de muncă care conduc la condiții de muncă precare, ***cum ar fi activitatea independentă fictivă, stagiile fictive sau alte tipuri de angajare fictivă,*** inclusiv cazurile în care sunt implicați lucrători pe platforme***. Prin urmare, este esențial ca statele membre să pună în aplicare directiva privind îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru lucrul pe platforme, să se asigure că persoanele care lucrează prin intermediul platformelor digitale de muncă se pot bucura pe deplin de drepturile lor și de beneficiile sociale, să consolideze inspecțiile de muncă și să introducă sancțiuni disuasive. Statele membre ar trebui să asigure echitatea, transparența*** și ***responsabilitatea umană*** în utilizarea algoritmilor și ***să combată utilizarea abuzivă*** a contractelor atipice. În caz de concediere abuzivă, ar trebui să se asigure accesul la soluționarea eficace și imparțială a litigiilor și dreptul la reparații, inclusiv o despăgubire adecvată, dacă este cazul.

Amendamentul 24

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 2

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Politicile ar trebui să vizeze îmbunătățirea și sprijinirea participării pe piața muncii, a corelării dintre cerere și ofertă și a tranzițiilor pe piața muncii, având în vedere, de asemenea, schimbările demografice, precum și în regiunile defavorizate. Statele membre ar trebui să activeze și să capaciteze în mod eficace persoanele care pot participa pe piața muncii, în special grupurile subreprezentate, cum ar fi femeile și tinerii, precum și persoanele aflate în situații vulnerabile, cum ar fi persoanele cu un nivel scăzut de calificare și șomerii de lungă durată, persoanele cu handicap, persoanele care provin din familii de migranți, inclusiv persoanele care beneficiază de protecție temporară, persoanele din comunitățile rome ***marginalizate*** și lucrătorii în vârstă. Statele membre ar trebui să consolideze domeniul de aplicare și eficacitatea politicilor active în domeniul pieței muncii, prin ameliorarea direcționării, a impactului și a sferei lor de cuprindere și printr-o mai bună corelare a lor cu serviciile sociale, cu formarea și cu ajutorul pentru venit pentru șomeri, pe perioada căutării unui loc de muncă și pe baza drepturilor și a responsabilităților acestora. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod optim finanțarea și sprijinul tehnic din partea UE pentru a consolida capacitatea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă de a oferi asistență promptă și personalizată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, de a răspunde nevoilor actuale și viitoare ale pieței muncii și de a pune în aplicare o gestionare bazată pe performanță, sprijinind capacitatea acestora de a utiliza datele și tehnologia digitală. ***Serviciile private de ocupare a forței de muncă joacă, de asemenea, un rol în acest sens.***	Politicile ar trebui să vizeze îmbunătățirea și sprijinirea participării pe piața muncii, a corelării dintre cerere și ofertă și a tranzițiilor pe piața muncii, având în vedere, de asemenea, schimbările demografice, precum și în regiunile defavorizate. Statele membre ar trebui să activeze și să capaciteze în mod eficace persoanele care pot participa pe piața muncii, în special grupurile subreprezentate, cum ar fi femeile și tinerii, precum și persoanele aflate în situații vulnerabile, cum ar fi persoanele cu un nivel scăzut de calificare și șomerii de lungă durată, persoanele cu handicap, persoanele care provin din familii de migranți, inclusiv persoanele care beneficiază de protecție temporară, persoanele din comunitățile rome și lucrătorii în vârstă. Statele membre ar trebui să consolideze domeniul de aplicare și eficacitatea politicilor active în domeniul pieței muncii, prin ameliorarea direcționării, a impactului și a sferei lor de cuprindere și printr-o mai bună corelare a lor cu serviciile sociale, cu formarea și cu ajutorul pentru venit pentru șomeri, pe perioada căutării unui loc de muncă și pe baza drepturilor și a responsabilităților acestora. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod optim finanțarea și sprijinul tehnic din partea UE***, precum și resursele naționale,*** pentru a consolida capacitatea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă de a oferi asistență promptă și personalizată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, de a răspunde nevoilor actuale și viitoare ale pieței muncii și de a pune în aplicare o gestionare bazată pe performanță, sprijinind capacitatea acestora de a utiliza datele și tehnologia digitală.

Amendamentul 25

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 3

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre trebuie să ofere șomerilor indemnizații de șomaj adecvate cu o durată ***rezonabilă***, în concordanță cu contribuțiile lor și cu normele naționale în materie de eligibilitate***. Indemnizațiile de șomaj nu ar trebui să descurajeze reîncadrarea rapidă în muncă și*** ar trebui să fie însoțite de politici active în domeniul pieței muncii, inclusiv de măsuri privind perfecționarea și recalificarea, având în vedere, de asemenea, deficitul de forță de muncă și de competențe.	Statele membre trebuie să ofere șomerilor indemnizații de șomaj adecvate cu o durată ***suficientă***, în concordanță cu contribuțiile lor și cu normele naționale în materie de eligibilitate ***și pe baza principiului nediscriminării. Acestea*** ar trebui să fie însoțite de politici active în domeniul pieței muncii, inclusiv de măsuri privind perfecționarea și recalificarea, având în vedere, de asemenea, deficitul ***și neconcordanțele în materie*** de forță de muncă și de competențe***, și cu sprijinul mecanismelor de învățare reciprocă între statele membre***.

Amendamentul 26

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 4

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Mobilitatea cursanților, a ucenicilor și a lucrătorilor ar trebui sporită și sprijinită în mod adecvat, în special pentru cursanții care urmează o educație și formare profesională și care au mai puține experiențe de mobilitate, cu scopul de a le îmbunătăți competențele și capacitatea de inserție profesională, de a exploata întregul potențial al pieței europene a muncii și de a contribui la competitivitatea la nivelul UE. Ar trebui abordate obstacolele din calea mobilității forței de muncă în interiorul UE, inclusiv procedurile de recunoaștere a calificărilor profesionale sau de transfer al drepturilor de securitate socială dobândite. Ar trebui asigurate condiții echitabile și decente pentru toți cei care desfășoară o activitate transfrontalieră prin evitarea discriminării și asigurarea egalității de tratament cu cetățenii UE, prin aplicarea legislației naționale și a UE și prin intensificarea cooperării administrative între administrațiile naționale în ceea ce privește lucrătorii mobili, beneficiind de asistența Autorității Europene a Muncii.	Mobilitatea cursanților, a ucenicilor și a lucrătorilor ar trebui sporită și sprijinită în mod adecvat, în special pentru cursanții care urmează o educație și formare profesională și care au mai puține experiențe de mobilitate, cu scopul de a le îmbunătăți competențele și capacitatea de inserție profesională, de a exploata întregul potențial al pieței europene a muncii și de a contribui la competitivitatea la nivelul UE. Ar trebui abordate obstacolele din calea mobilității forței de muncă în interiorul UE, inclusiv procedurile de recunoaștere a calificărilor profesionale sau de transfer al drepturilor de securitate socială dobândite. ***Pe baza activității Grupului operativ pentru asigurarea respectării normelor privind piața unică, statele membre ar trebui să își simplifice și să își standardizeze cerințele de raportare. În plus, statele membre ar trebui să permită administrațiilor lor să primească documente standardizate în alte limbi ale Uniunii.*** Ar trebui asigurate condiții echitabile și decente pentru toți cei care desfășoară o activitate transfrontalieră prin evitarea discriminării și asigurarea egalității de tratament cu cetățenii UE, prin aplicarea legislației naționale și a UE și prin intensificarea cooperării administrative între administrațiile naționale în ceea ce privește lucrătorii mobili, beneficiind de asistența Autorității Europene a Muncii. ***Sprijinind în același timp mobilitatea forței de muncă, statele membre ar trebui și să combată în mod eficient impactul negativ al exodului creierelor în anumite regiuni, în special în statele membre din sudul și estul Europei, precum și din zonele îndepărtate și rurale.***

Amendamentul 27

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 5

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Mobilitatea lucrătorilor cu ocupații de importanță critică și a lucrătorilor transfrontalieri, sezonieri sau detașați ar trebui să fie sprijinită în cazurile de închidere temporară a frontierelor ***declanșată de considerente legate de sănătatea publică***. Statele membre ar trebui să se implice în continuare în parteneriate pentru atragerea de talente în scopul consolidării căilor legale de migrație prin lansarea de noi programe de mobilitate și să prevadă o politică eficace de integrare pentru lucrători și familiile acestora, care să includă educația și formarea, inclusiv formarea lingvistică, ocuparea forței de muncă, sănătatea și locuințele.	Mobilitatea lucrătorilor cu ocupații de importanță critică și a lucrătorilor transfrontalieri, sezonieri sau detașați ar trebui să fie sprijinită în cazurile de închidere temporară a frontierelor. Statele membre ar trebui să se implice în continuare în parteneriate pentru atragerea de talente în scopul consolidării căilor legale de migrație prin lansarea de noi programe de mobilitate și să prevadă o politică eficace de integrare pentru lucrători și familiile acestora, care să includă educația și formarea, inclusiv formarea lingvistică, ocuparea forței de muncă, sănătatea și locuințele.

Amendamentul 28

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 6

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui, de asemenea, să depună eforturi pentru a crea condiții adecvate pentru noi forme de muncă și metode de lucru, valorificând potențialul lor de creare de locuri de muncă și asigurând, în același timp, respectarea drepturilor sociale existente. Ele ar trebui să ofere consiliere și orientări cu privire la drepturile și obligațiile aplicabile în cazul contractelor atipice și al noilor forme de muncă, cum ar fi munca prin intermediul platformelor digitale de muncă și acordurile de telemuncă ***permanente sau semipermanente***. În acest sens, partenerii sociali pot juca un rol esențial, iar statele membre ar trebui să îi sprijine în efortul de implicare și reprezentare a persoanelor în formele de muncă atipice și noi. De asemenea, statele membre ar trebui să ia în considerare oferirea de sprijin pentru asigurarea respectării legislației – cum ar fi orientări sau cursuri de formare specifice pentru ***inspectoratele*** de muncă – în ceea ce privește provocările care decurg din noile forme de organizare a muncii, inclusiv utilizarea tehnologiilor digitale și a IA, cum ar fi gestionarea algoritmică, supravegherea lucrătorilor și telemunca.	Statele membre ar trebui, de asemenea, să depună eforturi pentru a crea condiții adecvate pentru noi forme de muncă și metode de lucru, valorificând potențialul lor de creare de locuri de muncă și asigurând, în același timp, respectarea drepturilor sociale existente***, precum și a dreptului muncii Uniunii și a celui național***. Ele ar trebui să ofere consiliere și orientări cu privire la drepturile și obligațiile aplicabile în cazul contractelor atipice și al noilor forme de muncă, cum ar fi munca prin intermediul platformelor digitale de muncă și acordurile de telemuncă. În acest sens, partenerii sociali pot juca un rol esențial, iar statele membre ar trebui să îi sprijine în efortul de implicare și reprezentare a persoanelor în formele de muncă atipice și noi. De asemenea, statele membre ar trebui să ia în considerare oferirea de sprijin pentru asigurarea respectării legislației – cum ar fi ***consolidarea rolului, resurselor și a capacității inspecției muncii și măsuri suplimentare precum*** orientări sau cursuri de formare specifice pentru ***inspectorii*** de muncă – în ceea ce privește provocările care decurg din noile forme de organizare a muncii, inclusiv utilizarea tehnologiilor digitale și a IA, cum ar fi gestionarea algoritmică, supravegherea lucrătorilor și telemunca.

Amendamentul 29

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 7

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să asigure un mediu propice dialogului social bipartit și tripartit la toate nivelurile, inclusiv negocierile colective, în sectorul public și în cel privat, în conformitate cu legislația și/sau practicile naționale, după consultări și în strânsă cooperare cu partenerii sociali, respectând în același timp autonomia acestora. Statele membre ar trebui să implice partenerii sociali în mod sistematic, semnificativ și prompt în conceperea și punerea în aplicare a politicilor de ocupare a forței de muncă, sociale și, după caz, economice și a altor politici publice, inclusiv în stabilirea și actualizarea salariilor minime prevăzute de lege. Statele membre ar trebui să promoveze un nivel mai ridicat de acoperire a negocierilor colective, inclusiv prin promovarea consolidării și a creșterii capacității partenerilor sociali, să permită negocieri colective eficace la toate nivelurile adecvate și să încurajeze coordonarea între aceste niveluri și între acestea.	Statele membre ar trebui să ***încurajeze democrația la locul de muncă și să*** asigure un mediu propice dialogului social bipartit și tripartit la toate nivelurile, inclusiv negocierile colective, în sectorul public și în cel privat, în conformitate cu legislația și/sau practicile naționale, după consultări și în strânsă cooperare cu partenerii sociali, respectând în același timp autonomia acestora. Statele membre ar trebui să implice partenerii sociali în mod sistematic, semnificativ și prompt în conceperea și punerea în aplicare a politicilor de ocupare a forței de muncă, sociale și, după caz, economice și a altor politici publice, inclusiv în stabilirea și actualizarea salariilor minime prevăzute de lege. Statele membre ar trebui să promoveze un nivel mai ridicat de acoperire a negocierilor colective, inclusiv prin promovarea consolidării și a creșterii capacității partenerilor sociali, să permită negocieri colective eficace la toate nivelurile adecvate și să încurajeze coordona-

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Partenerii sociali trebuie încurajați să negocieze și să încheie acorduri colective referitoare la chestiuni relevante pentru ei, cu respectarea deplină a autonomiei și a dreptului la acțiuni colective.	rea între aceste niveluri și între acestea. Partenerii sociali trebuie încurajați să negocieze și să încheie acorduri colective referitoare la chestiuni relevante pentru ei, cu respectarea deplină a autonomiei și a dreptului la acțiuni colective. ***Statele membre ar trebui să pună în aplicare fără întârziere Directiva (UE) 2022/2041 și să pregătească planuri de acțiune pentru a consolida acoperirea negocierilor colective în conformitate cu respectiva directivă, când este cazul.***

Amendamentul 30

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 7 – paragraful 8

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Acolo unde este cazul ***și*** bazându-se pe practicile naționale existente, statele membre ar trebui să țină seama de experiența relevantă în materie de chestiuni sociale și de ocupare a forței de muncă a organizațiilor societății civile.	***Fără a aduce atingere competențelor și autonomiei partenerilor sociali, precum și dreptului acestora de a negocia și încheia contracte colective de muncă, și,*** acolo unde este cazul***,*** bazându-se pe practicile naționale existente, statele membre ar trebui să țină seama ***și*** de experiența relevantă în materie de chestiuni sociale și de ocupare a forței de muncă a organizațiilor societății civile.

Amendamentul 31

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 8 – paragraful 1

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să promoveze piețe ale muncii favorabile incluziunii, deschise tuturor, prin punerea în aplicare a unor măsuri eficace de ***combatere*** a tuturor formelor de discriminare și de ***promovare*** a egalității de șanse pentru toți, în special pentru grupurile care sunt subreprezentate pe piața muncii, acordând totodată atenția cuvenită dimensiunii regionale și teritoriale. Ele ar trebui să asigure egalitatea de tratament în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, protecția socială, asistența medicală, educația și îngrijirea timpurie, îngrijirea pe termen lung, educația și accesul la bunuri și servicii, inclusiv la locuințe, indiferent de gen, de rasă sau de origine etnică, de religie sau de convingeri, de handicap, de vârstă sau de orientare sexuală.	Statele membre ar trebui să promoveze piețe ale muncii favorabile incluziunii, deschise tuturor, prin punerea în aplicare a unor măsuri eficace de ***eliminare*** a tuturor formelor de discriminare și de ***asigurare*** a egalității de șanse pentru toți, în special pentru grupurile care sunt subreprezentate pe piața muncii, acordând totodată atenția cuvenită dimensiunii regionale și teritoriale. Ele ar trebui să asigure egalitatea de tratament în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, protecția socială, asistența medicală, educația și îngrijirea timpurie, îngrijirea ***temporară și*** pe termen lung, educația și accesul la bunuri și servicii, inclusiv la locuințe, indiferent de gen, de rasă sau de origine etnică, de religie sau de convingeri, de handicap, de vârstă sau de orientare sexuală.

Amendamentul 32

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 8 – paragraful 2

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să modernizeze sistemele de protecție socială pentru a oferi o protecție socială adecvată, eficace, eficientă și durabilă pentru toți, pe parcursul tuturor etapelor vieții, promovând incluziunea socială și mobilitatea socială în sens ascendent, stimulând participarea pe piața muncii, sprijinind investițiile sociale, combătând sărăcia și excluziunea socială și abordând inegalitățile, inclusiv prin felul în care își organizează sistemele fiscale și de securitate socială și prin evaluarea impactului distributiv al politicilor. Completarea abordărilor cu caracter universal cu abordări specifice va îmbunătăți eficacitatea sistemelor de protecție socială. Modernizarea sistemelor de protecție socială trebuie, de asemenea, să urmărească îmbunătățirea rezilienței acestora la provocări multidimensionale. Ar trebui să se acorde ***o atenție deosebită*** gospodăriilor vulnerabile care sunt cel mai afectate de tranziția verde și de cea digitală și de creșterea costului vieții, inclusiv a costurilor energiei. Statele membre ar trebui să abordeze în continuare lacunele în ceea ce privește accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru lucrătorii independenți, având în vedere înmulțirea formelor atipice de muncă.	Statele membre ar trebui să modernizeze sistemele de protecție socială pentru a oferi o protecție socială adecvată, eficace, eficientă și durabilă pentru toți, pe parcursul tuturor etapelor vieții, promovând incluziunea socială și mobilitatea socială în sens ascendent, stimulând participarea pe piața muncii, sprijinind investițiile sociale, combătând sărăcia și excluziunea socială și abordând inegalitățile, inclusiv prin felul în care își organizează sistemele fiscale și de securitate socială și prin evaluarea impactului distributiv al politicilor. Completarea abordărilor cu caracter universal cu abordări specifice va îmbunătăți eficacitatea sistemelor de protecție socială. Modernizarea sistemelor de protecție socială trebuie, de asemenea, să urmărească îmbunătățirea rezilienței acestora la provocări multidimensionale. Ar trebui să se acorde ***un sprijin special*** gospodăriilor vulnerabile care sunt cel mai afectate ***de schimbările climatice, de dificultățile legate*** de tranziția verde și de cea digitală și de creșterea costului vieții, inclusiv a costurilor energiei. Statele membre ar trebui să abordeze în continuare lacunele în ceea ce privește accesul la protecție socială pentru lucrători și pentru lucrătorii independenți, având în vedere înmulțirea formelor atipice de muncă.

Amendamentul 33

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 8 – paragraful 3

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre trebuie să elaboreze și să integreze cele trei componente ale incluziunii active: ajutor adecvat pentru venit, piețe ale muncii incluzive și acces la servicii de facilitare de calitate, care să răspundă nevoilor individuale. Sistemele de protecție socială ar trebui să asigure prestații de venit minim adecvate pentru toate persoanele care nu dispun de resurse suficiente și să promoveze incluziunea socială prin sprijinirea și încurajarea participării active a persoanelor pe piața muncii și în societate, inclusiv prin furnizarea specifică de servicii sociale. Disponibilitatea unor servicii accesibile, inclusiv din punctul de vedere al prețurilor, și de calitate, precum educația și îngrijirea timpurie, îngrijirea extrașcolară, educația, formarea, locuințele, sănătatea și îngrijirea pe termen lung, reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea egalității de șanse. Este necesar să se acorde o atenție deosebită combaterii sărăciei și a excluziunii sociale, inclusiv a sărăciei persoanelor încadrate în muncă, în concordanță cu obiectivele principale ale Uniunii și cu cele naționale pentru 2030 privind reducerea sărăciei. Ar trebui abordată în special sărăcia și excluziunea socială în rândul copiilor, prin măsuri cuprinzătoare și integrate, inclusiv prin punerea deplină în aplicare a Garanției europene pentru copii. Statele membre	Statele membre trebuie să elaboreze și să integreze cele trei componente ale incluziunii active: ajutor adecvat pentru venit, piețe ale muncii incluzive și acces la servicii de facilitare de calitate, care să răspundă nevoilor individuale. Sistemele de protecție socială ar trebui să asigure prestații de venit minim adecvate pentru toate persoanele care nu dispun de resurse suficiente și să promoveze incluziunea socială prin sprijinirea și încurajarea participării active a persoanelor ***în vârstă de muncă*** pe piața muncii și în societate, inclusiv prin furnizarea specifică de servicii sociale. Disponibilitatea unor servicii accesibile, inclusiv din punctul de vedere al prețurilor, și de calitate, precum educația și îngrijirea timpurie, îngrijirea extrașcolară, educația, formarea, locuințele, sănătatea și îngrijirea pe termen lung, ***precum și îngrijirea temporară și sprijinul pentru îngrijitori*** reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea egalității de șanse. Este necesar să se acorde o atenție deosebită combaterii sărăciei și a excluziunii sociale, inclusiv a sărăciei persoanelor încadrate în muncă, în concordanță cu obiectivele principale ale Uniunii și cu cele naționale pentru 2030 privind reducerea sărăciei. Ar trebui abordată în special sărăcia și excluziunea socială în rândul copiilor, prin măsuri cuprinzătoare și integrate, inclusiv prin

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
ar trebui să se asigure că fiecare persoană are acces la servicii esențiale de bună calitate, inclusiv copiii. Pentru persoanele aflate în dificultate sau într-o situație vulnerabilă, ele ar trebui, de asemenea, să asigure accesul la locuințe sociale accesibile ca preț și adecvate și la asistență pentru locuințe. Statele membre ar trebui să asigure o tranziție energetică curată și echitabilă și să abordeze sărăcia energetică ca o formă din ce în ce mai semnificativă de sărăcie, inclusiv, după caz, prin măsuri de sprijin specifice care vizează gospodăriile aflate în situații vulnerabile. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod eficace finanțarea și sprijinul tehnic din partea UE pentru a investi în locuințe sociale, renovarea locuințelor și serviciile conexe și pentru a aborda nevoia urgentă de locuințe decente și la prețuri accesibile. Nevoile specifice ale persoanelor cu handicap, inclusiv accesibilitatea, trebuie să fie luate în considerare în legătură cu respectivele servicii. Problema lipsei de adăpost ar trebui abordată în mod specific prin promovarea accesului la locuințe permanente și prin furnizarea de servicii de sprijin favorizante.	punerea deplină în aplicare a Garanției europene pentru copii. Statele membre ar trebui să se asigure că fiecare persoană are acces la servicii esențiale de bună calitate, inclusiv copiii. Pentru persoanele aflate în dificultate sau într-o situație vulnerabilă, ele ar trebui, de asemenea, să asigure accesul la locuințe sociale accesibile ca preț și adecvate și la asistență pentru locuințe. Statele membre ar trebui să asigure o tranziție energetică curată și echitabilă și să abordeze ***de urgență*** sărăcia energetică ca o formă din ce în ce mai semnificativă de sărăcie, inclusiv, după caz, prin măsuri de sprijin specifice care vizează gospodăriile aflate în situații vulnerabile. Statele membre ar trebui să utilizeze în mod eficace finanțarea și sprijinul tehnic din partea UE pentru a investi în locuințe sociale, renovarea locuințelor și serviciile conexe și pentru a aborda nevoia urgentă de locuințe decente și la prețuri accesibile. Nevoile specifice ale persoanelor cu handicap, inclusiv accesibilitatea, trebuie să fie luate în considerare în legătură cu respectivele servicii. Problema lipsei de adăpost ar trebui abordată în mod specific prin promovarea accesului la locuințe permanente ***(principiul „o locuință înainte de toate”)*** și prin furnizarea de servicii de sprijin favorizante.

Amendamentul 34

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 8 – paragraful 4

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
Statele membre ar trebui să asigure acces în timp util la asistență medicală preventivă și curativă și la îngrijire de lungă durată de bună calitate și la prețuri accesibile, menținând totodată sustenabilitatea pe termen lung. În contextul unei cereri tot mai mari de îngrijire pe termen lung, legată și de schimbările demografice, ar trebui abordate deficiențele în ceea ce privește adecvarea, ***precum*** și deficitul de forță de muncă ***și*** condițiile precare de muncă.	Statele membre ar trebui să asigure acces în timp util la asistență medicală preventivă și curativă și la îngrijire de lungă durată de bună calitate și la prețuri accesibile, menținând totodată sustenabilitatea pe termen lung. În contextul unei cereri tot mai mari de îngrijire pe termen lung, legată și de schimbările demografice, ar trebui abordate deficiențele în ceea ce privește adecvarea, ***dar*** și deficitul de forță de muncă***,*** condițiile precare de muncă ***și, de multe ori, remunerarea neadecvată a îngrijitorilor***.

Amendamentul 35

Propunere de decizie

Anexă – orientarea 8 – paragraful 6

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
În contextul creșterii longevității și al evoluțiilor demografice, statele membre ar trebui să asigure caracterul adecvat și sustenabilitatea sistemelor de pensii pentru angajați și pentru lucrătorii independenți, oferind șanse egale pentru femei și bărbați de a obține și a acumula drepturi de pensie, inclusiv prin mecanisme suplimentare de asigurare a unui venit ***co-respunzător*** la ***o vârstă înaintată***. Reformele sistemelor de pensii ar trebui să fie sprijinite prin politici care să urmărească reducerea decalajului de pensii dintre bărbați și femei ***și*** prin ***măsuri care să prelungească viața activă,*** de ***exemplu prin creșterea vârstei efective de pensionare***, ***în special prin facilitarea participării pe piața muncii a persoanelor în vârstă,*** și ***ar trebui încadrate*** în ***strategii care vizează îmbă-***	În contextul creșterii longevității și al evoluțiilor demografice, statele membre ar trebui să asigure caracterul adecvat și sustenabilitatea sistemelor de pensii pentru angajați și pentru lucrătorii independenți, oferind șanse egale pentru femei și bărbați de a obține și a acumula drepturi de pensie, inclusiv prin mecanisme suplimentare de asigurare a unui venit ***decent*** la ***pensionare, peste limita sărăciei***. Reformele sistemelor de pensii ar trebui să fie sprijinite prin politici care să urmărească reducerea decalajului de pensii dintre bărbați și femei***, inclusiv*** prin ***evaluarea adecvată a concediilor*** de ***maternitate și a concediilor pentru creșterea copilului***, ***și să promoveze îmbătrânirea activă*** și în ***condiții bune de sănătate și a unor condiții de muncă decente pentru a garanta că***

Textul propus de Comisie	*Amendamentul*
trânirea activă. Statele membre trebuie să stabilească un dialog constructiv cu partenerii sociali și alte părți interesate relevante și să permită o introducere treptată corespunzătoare a reformelor.	***lucrătorii pot rămâne efectiv încadrați în muncă până la atingerea vârstei legale de pensionare. În același timp, lucrătorii care doresc să rămână activi după ce au împlinit vârsta de pensionare ar trebui să aibă posibilitatea de a face acest lucru.*** Statele membre trebuie să stabilească un dialog constructiv cu partenerii sociali și alte părți interesate relevante și să permită o introducere treptată corespunzătoare a reformelor.